

BG

Европейска сметна палата

Дејност на Европейската сметна палата през 2023 година

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

ЕВРОПЕЙСКА СМЕТНА ПАЛАТА
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Тел. +352 4398-1

За запитвания: <https://eca.europa.eu/bg/contact>

Уебсайт: <https://eca.europa.eu>

Туитър: @EUauditors

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<https://europa.eu>)

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2024 г.

Европейска сметна палата

**Дейност на
Европейската
сметна палата
през 2023 година**

Съдържание

Европейска сметна палата	5
Предговор от Председателя	6
Кратък обзор на 2023 г.	8
Нашите дейности	9
Стратегия на ЕСП за периода 2021—2025 г.	9
Проверка на изпълнението и редовността на действията на ЕС	10
Работна програма	11
Одитна дейност на място	13
Нашите доклади	14
Бюлетин на ЕСП	31
Конференции и семинари	32
Връзки с институциите	33
Сътрудничество с други върховни одитни институции	36
Управление на ЕСП	39
Членове на ЕСП	39
Одитни състави и одитни комитети	41
Измерване на резултатите от дейността	42
Служители на Европейската сметна палата	50
Разпределение на служителите	50
Набиране на персонал	50
Възрастов профил	51
Равни възможности	52
Етика	55

Дейности за подпомагане на одита	56
Цифрова трансформация на одитната дейност	56
Визуална комуникация	58
Одитна методология	59
Професионално обучение	59
Писмени преводи	60
Киберсигурност	61
Сгради	62
Екологично управление	63
Приложение — Доклад на Европейската сметна палата за устойчиво развитие за 2023 г.	

Европейска сметна палата

За нас

- Европейската сметна палата (ЕСП) е външният одитор на Европейския съюз.
- Тя е създадена с Договора от Брюксел от 1975 г. и започва дейността си през октомври 1977 г.
- С Договора от Маастрихт от 1993 г. ЕСП получава статут на европейска институция.
- Колегиален орган с 27 членове — по един от всяка държава от ЕС, назначени от Съвета след съгласуване с Европейския парламент.
- Служителите на ЕСП наброяват около 950 души от всички националности в ЕС.

Нашите функции

- Проверяваме дали ЕС поддържа добра отчетност, дали спазва приложимите финансови правила, както и дали програмите и политиките на ЕС постигат набеязаните цели и са икономически ефективни.
- Допринасяме за подобряване на финансовото управление на ЕС и насърчаваме усилията за повишаване на отговорността и прозрачността.
- Предупреждаваме за евентуални рискове, предоставяме одитна увереност, отчитаме добрите практики и недостатъците и предлагаме насоки за законодателите и лицата, отговорни за изготвянето на европейските политики.
- Представяме своите констатации и препоръки на Европейския парламент, Съвета на ЕС, националните правителства и парламенти и широката общественост.

Предговор от Председателя

Уважаеми читатели,

Към средата на периода 2021—2027 г. на дългосрочния бюджет на ЕС става ясно, че предизвикателствата, които срещаме от приемането му насам, са безпрецедентни и неочаквани и оказват значителен натиск върху бюджетния капацитет. Бюджетът на ЕС започва да се адаптира, за да може да обхване най-неотложните проблеми, като подкрепата за Украйна, миграцията и нарастващите лихвени проценти, свързани с финансирането по NextGenerationEU. Той обаче трябва да продължи да изпълнява ефективно и съществуващите приоритети, като научните изследвания и иновациите, инвестициите в областта на климата и цифровия преход.

В тези условия Европейската сметна палата, също като другите институции на ЕС, трябва да е гъвкава и адаптивна, за да изпълнява ролята си на независим външен одитор на ЕС. През цялата 2023 г. ЕСП предоставя обективна оценка на политиките и програмите на ЕС, като оценява финансовото управление на европейските средства в целия ЕС и извън него и икономическата ефективност на различните политики и инициативи.

Настоящият доклад предлага пълен преглед на дейностите и публикациите на ЕСП за 2023 г., като предоставя информация за управлението, служителите и подпомагането на одита.

Всички годишни доклади на ЕСП, които представят подробните резултати от извършените финансови одити и одити на съответствието във връзка с бюджета на ЕС, Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) и Европейските фондове за развитие, бяха публикувани в рамките на официалните срокове. Публикуваните специални доклади относно конкретни разходни области и области на политики обхващат редица теми, между които промишлената политика на ЕС в областта на акумулаторните батерии, целите в областта на климата, равните условия за хората с увреждания и ефективността на Механизма за възстановяване и устойчивост.

Освен това ЕСП изготви четири становища относно законодателни предложения на Комисията. В тях разгледахме ключови въпроси като създаването на механизма за Украйна и механизмите за набиране на новите собствени финансови ресурси на Европейския съюз.

Тези действия показват нашия постоянен ангажимент за приоритизиране на въпросите, които пряко засягат благосъстоянието на гражданите на ЕС.

Може да се очаква, че през 2024 г. бюджетът на ЕС ще продължи да се адаптира и нараства, за да отговори на нововъзникващите предизвикателства. Предвид предстоящите избори, очакваме промени в Европейския парламент и Комисията и приветстваме новите перспективи и възможности, които те ще донесат. В условията на тези промени ЕСП ще се придържа твърдо към своя ангажимент за отчетност и прозрачност. Ще продължим да изготвяме независими, обективни доклади по ключови за бъдещето на ЕС въпроси, предназначени за европейските граждани, заинтересованите институции и партньорите на равнището на ЕС и държавите членки.

Предлагам на Вашето внимание подробния преглед на нашата дейност и постижения за изминалата година и Ви приканвам да продължите да се информирате за бъдещите ни дейности.

Тони Мърфи
Председател

Кратък обзор на 2023 г.

Нашите дейности

Стратегия на ЕСП за периода 2021—2025 г.

ЕСП използва **многогодишни стратегии**, за да насочва одитната си дейност, да насърчава организационни промени с цел непрекъснато усъвършенстване и да запази водещата си роля в развитието на одита в публичния сектор.

**2023 г.: значим напредък
в изпълнението на стратегията**

В края на 2023 г. приключи третата година от изпълнението на **стратегията на ЕСП за периода 2021—2025 г.** **Стратегическите цели** на ЕСП за този петгодишен период са: подобряване на отчетността, прозрачността и одитните механизми при всички видове действия на ЕС; насочване на одитите към области и теми, които могат да донесат най-големи допълнителни ползи; и предоставяне на категорична одитна увереност в контекста на трудна и бързо изменяща се среда.

С цел да превърне стратегията в практически действия, ЕСП одобри мерки за изпълнение за всяка обща и конкретна цел, възложи отговорности и определи срокове. През изминалата година продължихме да отбелязваме **значителен напредък** по няколко действия:

- подбор на одитни задачи, които да обхващат адекватно стратегическите области;
- извършване на няколко одита на различни аспекти на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), в т.ч. изготвяне на второто ни одитно становище относно разходите по МВУ, в съответствие със стратегическия подход за инициативата NextGenerationEU (NGEU);
- формулиране на план за действие за връзка със заинтересованите страни на институционално равнище;
- извършване на междинен преглед на напредъка в мерките за изпълнение на стратегията.

Проверка на изпълнението и редовността на действията на ЕС

*Одит на изпълнението,
финансов одит
и одит на съответствието*

Одитите на ЕСП предоставят на гражданите на ЕС и на създателите на политики независими, обективни доклади по ключови въпроси за бъдещето на ЕС, в които се открояват както добрите постижения, така и съществуващите слабости, и се препоръчват промени.

Одитите на изпълнението на ЕСП са насочени към икономичността, ефективността и ефикасността на политиките и програмите на ЕС. Те са съсредоточени върху теми, отразяващи предизвикателствата пред ЕС, като например:

- икономическа конкурентоспособност на ЕС;
- устойчивост към заплахи за сигурността на ЕС и зачитане на европейските ценности — свобода, демокрация и върховенство на закона;
- изменение на климата, опазване на околната среда, природни ресурси;
- фискални политики и публични финанси на ЕС.

Одитите имат за цел да подпомагат ЕС за по-успешно изпълнение на целите на политиките му.

ЕСП извършва **финансови одити и одити на съответствието** по отношение на бюджета на ЕС, Механизма за възстановяване и устойчивост и бюджетите на Европейските фондове за развитие (ЕФР). ЕСП изготвя **Декларация за достоверност** относно надеждността на годишните отчети и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции.

ЕСП може също така да предприема избрани одити на съответствието, за да проверява състоянието на бюджетното счетоводство и финансовото управление на ЕС или да оценява дали системите за управление и контрол за събирането и разходването на средства от ЕС са в съответствие с приложимите европейски и национални правила.

И на последно място, ЕСП е външният одитор на редица агенции на ЕС, децентрализирани органи и съвместни предприятия, както и на Европейските училища.

ЕСП извършва всички свои одити в съответствие с **международно приетите одитни стандарти за публичния сектор**.

Работна програма

*Нашата работна програма
за периода от 2024 година
нататък*

В **Работната програма на ЕСП за 2024 година и нататък**, публикувана през декември 2023 г., се очертават одитните приоритети за следващите години и се представят **73 специални доклада и прегледа**, които ЕСП планира да публикува през 2024 г. и след това в допълнение към годишните си доклади. Работната програма е тясно свързана с приоритетните области, заложи в стратегията на ЕСП за периода 2021—2025 г.

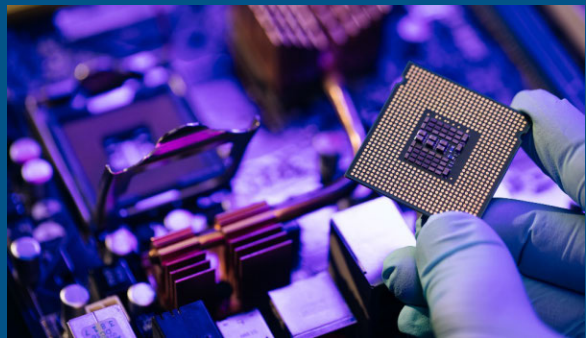
В областта „Икономическа конкурентоспособност на ЕС“ ЕСП планира да публикува доклади, разглеждащи, наред с другото, изкуствения интелект, цифровата трансформация, политиките за промишлено използване на водородно гориво и производството на микрочипове.

По приоритет „Устойчивост към заплахи за сигурността на ЕС и зачитане на европейските ценности — свобода, демокрация и върховенство на закона“ ЕСП ще публикува доклади, които ще анализират например първопричините за миграцията в Африка и военната мобилност.

В областта „Изменение на климата, околна среда и природни ресурси“ е планирано публикуването на доклади по широк кръг от теми, сред които сигурността на доставките на газ в ЕС, адаптирането към изменението на климата и биологичното земеделие.

В областта „Фискални политики и публични финанси на Съюза“, ЕСП ще публикува доклади например за вредната данъчна конкуренция, собствените ресурси на база отпадъци от опаковки от пластмаса и Европейския фонд за стратегически инвестиции.

ЕСП възнамерява също да разгледа действието на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) във всички стратегически области, като обхване теми, свързани например със системите за контрол в държавите членки и екологичния и цифровия стълб на инструмента.

Одитна дейност на място

По-голямата част от одитната дейност на ЕСП се извършва в централата ѝ в Люксембург. Одиторите също така провеждат много посещения в **Европейската комисия** — основният обект на нашите одити, както и в други институции на ЕС, агенции и органи, национални, регионални и местни органи в държавите членки, делегациите на ЕС в държави извън Съюза и международни организации, които работят със средства от ЕС.

Проверяваме на място и получателите на средства от ЕС, както в **самия Европейски съюз**, така и **извън неговите граници**. Чрез тези проверки проследяваме одитната следа и получаваме преки одитни доказателства от лицата, участващи в управлението на политиките и програмите на ЕС, в събирането и разходването на средства на ЕС, както и от крайните бенефициенти.

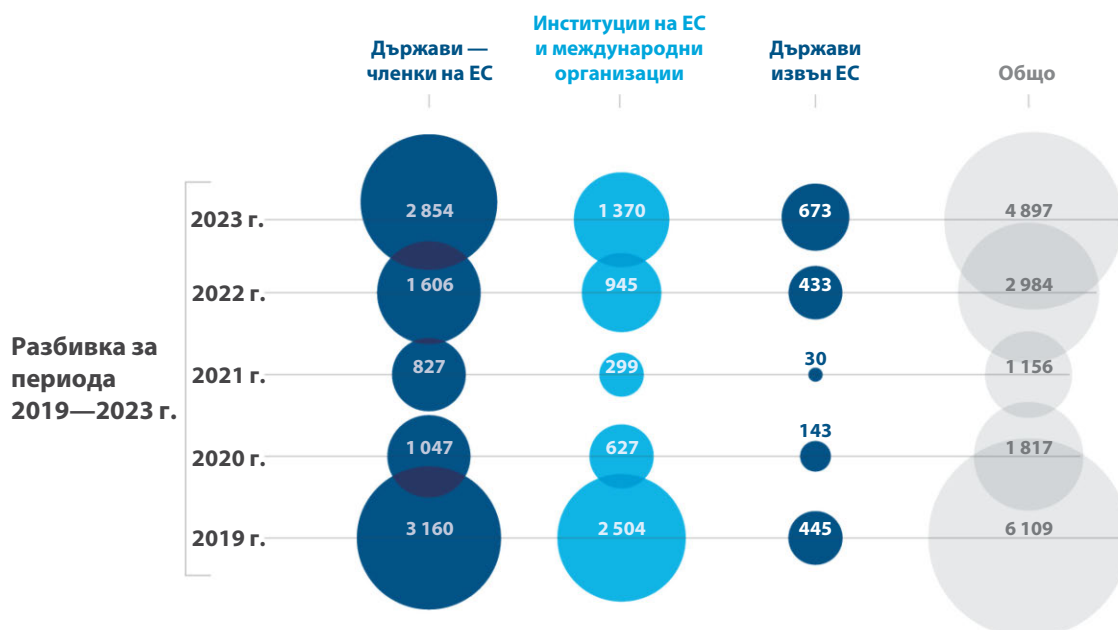

*Проверките на място
са се увеличили*

Обикновено **одитните екипи** на ЕСП се състоят от двама или трима одитори, а продължителността на одитното посещение варира от няколко дни до две седмици. Проверките на място продължават да бъдат от ключово значение за нашата одитна дейност. В рамките на ЕС те обикновено се координират в сътрудничество с върховните одитни институции (ВОИ) на съответните държави членки.

През 2023 г. ЕСП проведе значително повече одитни посещения на място в сравнение с предишните три години, когато все още се прилагаха свързаните с COVID ограничения в областта на общественото здраве и пътуванията. Одиторите на ЕСП са работили общо **3 527 дни в държавите членки и извън ЕС**, в сравнение с 2 039 дни през 2022 г., 857 дни през 2021 г., 1 190 дни през 2020 г. и 3 605 дни през 2019 г. Освен това одиторите са прекарвали **1 370 дни** в проверки на място на **европейските институции**, агенциите и органите на ЕС, както и в различни международни организации и частни одиторски дружества. За 2022 г., 2021 г., 2020 г. и 2019 г. тези цифри са съответно 945, 299, 627 и 2 504 дни.

Освен проверките на място ЕСП продължава да използва практиките на **одит от разстояние** и събиране на доказателства по електронен път. Използвахме инструменти за **видеоконферентна връзка** и **други информационни технологии**, като например защитен обмен на данни и документи, при общуването с одитираните обекти.

Нашите доклади

Одитните доклади, прегледите и становищата на ЕСП са основен елемент от **веригата на управленска отговорност на ЕС**. Те помагат на Европейския парламент и на Съвета да проследяват и контролират постигането на целите на политиките на ЕС и да търсят отговорност от служителите, които са натоварени с управлението на средствата на ЕС, особено в контекста на годишната процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета.

Специални доклади и прегледи

През 2023 г. ЕСП **публикува 35 специални доклада и прегледа**, в които се разглеждат много от предизвикателствата, пред които е изправен ЕС в **различните области на разходи и политики**. Сред тях са например енергийният съюз, изменението на климата и помощта за развитие, интермодалният товарен транспорт, промишлената политика на ЕС в областта на акумулаторните батерии, равните права на хората с увреждания, банковия надзор в ЕС, биогоривата и конфликтите на интереси в областта на сближаването и разходите за селскостопанската политика на ЕС. Три от докладите са свързани с инициативата за възстановяване по NextGenerationEU и разглеждат системата на Комисията за контрол на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), управлението от Комисията на дълга по NGEU и рамката за мониторинг на изпълнението на МВУ.

В **специалните доклади** на ЕСП се разглежда дали целите на избраните за проверка политики и програми на ЕС са изпълнени, дали резултатите са постигнати по ефективен и ефикасен начин и дали действията на ЕС са създали **добавена стойност** — т.е. дали е постигнато повече, отколкото иначе би било възможно само с действия на национално ниво. В докладите се отправят **препоръки**, посочват се начини за постигане на икономии, по-ефективна работа, предотвратяване на разхищения или по-ефективно осъществяване на очакваните цели на политиката.

Прегледите на ЕСП имат за цел да представят най-общо описание и анализ, често от междусекторна гледна точка и въз основа на предишна одитна дейност или друга публично достъпна информация. Чрез тях одиторите могат също да представят своя анализ на области или въпроси, по които все още не е извършван одит, или да представят факти по специфични теми или проблеми. За разлика от одитите, прегледите не разглеждат въпроси, по които се изразява оценка, и не предоставят одитна увереност.

На следващите страници са представени данни за дейността на ЕСП и **примери за специални доклади от 2023 г.** от различни области на политика.

Устойчиво използване на природните ресурси

Специален доклад 18/2023 „Цели на ЕС в областта на климата и енергетиката — целите за 2020 г. са изпълнени, но липсват данни, че се предприемат достатъчно действия за постигане на целите за 2030 г.“

Изменението на климата е глобално предизвикателство, което оказва значително влияние върху живота на гражданите на ЕС. С времето ЕС си поставя все по-амбициозни цели в областта на климата и енергетиката, за да отговори на това предизвикателство. Сред тях са целите за намаляване на емисиите на парникови газове за 2020 г. и 2030 г., увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници и насърчаване на енергийната ефективност. Държавите членки трябва да изготвят национални планове в областта на енергетиката и климата за периода 2021—2030 г., в които да очертаят политиките, насочени към постигането на тези цели. ЕС е поел ангажимент да изразходва най-малко 20 % от бюджета на ЕС за периода 2014—2020 г. за действия в областта на климата. В бюджета на ЕС за периода 2021—2027 г. тази стойност е увеличена на 30 %, т.е. около 87 млрд. евро годишно. Сумата представлява по-малко от 10 % от общите инвестиции, необходими за постигане на целите за 2030 г., които се оценяват на около 1 трилион евро годишно. Предвижда се останалата част от инвестициите да дойдат от национални и частни фондове.

ЕСП *провери* дали ЕС е предприел успешни действия, за да постигне целите си в областта на енергетиката и климата за 2030 г.

ЕСП *заключи*, че ЕС действително е постигнал целите си за 2020 г. Това постижение обаче се дължи и на влиянието на външни фактори. Комисията не е оценила до каква степен този напредък се дължи по-скоро на политиките, отколкото на външни фактори, като например финансовата криза през 2009 г. и пандемията от COVID-19 през 2020 г. с нейното конкретно въздействие. Освен това Комисията няма пълен поглед върху действията, които са се оказали успешни за постигането на целите за 2020 г. Намаляването на емисиите на парникови газове в ЕС е съпоставимо с това в други индустриализирани държави. При изчислението на емисиите на парникови газове на ЕС за 2020 г. обаче не са включени емисиите, отделени в резултат на търговията, причинени от изместване на въглеродни емисии (които, ако бъдат включени, вероятно биха увеличили общата стойност с около 8 %) и от международното въздухоплаване и корабоплаване (съответно 3,4 % и 3,6 %). Комисията е определила успешните сектори, т.е. тези, които са обхванати от схемата на ЕС за търговия с емисии, но не разполага с данни за разходите от бюджета на ЕС, националните бюджети и от частния сектор за постигането на целите на ЕС. В допълнение, в националните планове в областта на енергетиката и климата липсват и данни за нуждите от инвестиции и за източниците на финансиране, необходими за оценката на това дали тези планове са солидна основа за постигане на целите за 2030 г. Като цяло до момента ЕСП откри малко доказателства, че амбициозните цели на ЕС за 2030 г. ще бъдат изпълнени в достатъчна степен.

ЕСП *препоръча* на Комисията да осигури по-голяма прозрачност относно резултатите от действията на ЕС и държавите членки в областта на климата и енергетиката; да отчита всички емисии на парникови газове, генерирани от ЕС, включително в резултат на търговията и международното въздухоплаване и корабоплаване; и да подкрепи ангажираността на държавите членки за постигане на целите за 2030 г.

Инвестиции за сближаване, растеж и придобаване

Специален доклад 15/2023 „Промислена политика на ЕС в областта на акумулаторните батерии — необходим е нов стратегически тласък“

Разработването и производството на акумулаторни батерии се превърнаха в стратегическа необходимост за ЕС, осигуряваща възможност за осъществяването на прехода към чиста енергия. За да спомогне за превръщането на ЕС в световен лидер в областта на устойчивото производство и използване на акумулаторни батерии, през 2018 г. Комисията публикува стратегически план за действие в сектора на акумулаторните батерии. В него са обхванати различните етапи от веригата на стойността, определени са редица стратегически цели и се предлага набор от инструменти за постигането им.

ЕСП *провери* дали Комисията е насърчила ефективно европейската промишлена политика в сектора на акумулаторните батерии. По-специално тя разгледа целите на политиката и инструментите за намеса, определени в плана за действие на Комисията от 2018 г., както и напредъка в неговото изпълнение.

ЕСП *заключи*, че Комисията е насърчила ефективно промишлената политика на ЕС в областта на акумулаторните батерии, въпреки наличието на недостатъци в наблюдението, координацията и насочването, както и факта, че достъпът до суровини продължава да бъде значимо стратегическо предизвикателство за веригата на стойността в сектора на акумулаторните батерии в ЕС. Комисията е изпълнила до голяма степен най-важните действия в своя план за действие, като е въвела ключови инструменти в подкрепа на сектора на акумулаторните батерии. Тя обаче извършва мониторинг на веригата на стойността в сектора на акумулаторните батерии в ЕС въз основа на недостатъчно и често неактуални данни и не е анализирала производството на акумулаторни батерии в ЕС, което е необходимо за постигане на двойната цел за неутралност по отношение на климата и за поддържане на конкурентоспособен автомобилен сектор в ЕС. Това увеличава риска целта на Комисията за нулеви емисии до 2035 г. да не бъде постигната поради недостатъчно производство на акумулаторни батерии или да бъде постигната въз основа на вносни акумулаторни батерии или електрически превозни средства. Увеличават се и неяснотите относно сигурността на доставките на суровини, необходими за поддържане на производството в ЕС. Въпреки че капацитетът за производство на литиевойонни акумулаторни елементи нараства бързо в рамките на ЕС-27 и може да се увеличи от 44 гигаватчаса през 2020 г. до около 1 200 гигаватчаса до 2030 г., действителният растеж на този капацитет не е гарантиран и може да зависи от геополитическите и икономическите фактори. Освен това Комисията не разполага с обобщена информация за общата публична подкрепа, предоставена на сектора, което възпрепятства способността ѝ да осигури подходяща координация и насочване. В допълнение, условията за предоставяне на финансова подкрепа за важни проекти от общоевропейски интерес зависят от тяхното местоположение.

ЕСП *препоръча* на Комисията да актуализира стратегическия план за действие в сектора на акумулаторните батерии, като постави специален акцент върху осигуряването на достъп до суровини; да засили наблюдението, като използва редовни, актуални и изчерпателни данни; да създаде по-пълна картина на финансирането от ЕС за веригата на стойността в сектора на акумулаторните батерии; да подобри координирането и насочването на финансирането от ЕС за веригата на стойността в сектора на акумулаторните батерии; и да следи за това всички участници във важни проекти от общоевропейски интерес в сектора на акумулаторните батерии да се ползват с еднакви условия на конкуренция при достъпа до публични финанси.

Външни действия, сигурност и правосъдие

Специален доклад 21/2023 „Инициативата Spotlight за премахване на насилието над жени и момичета — амбициозен замисъл, но засега с ограничено въздействие“

Насилието над жени и момичета е едно от най-системните и широко разпространени нарушения на правата на човека. През 2017 г. ЕС стартира инициативата Spotlight в рамките на глобално стратегическо партньорство с Организацията на обединените нации (ООН). Основната цел на инициативата е да се гарантира, че всички жени и момичета, особено маргинализираните и уязвимите, живеят в среда без насилие и вредящи практики. Инициативата Spotlight се финансира от ЕС с принос от 497 млн. евро, от които 465 млн. евро се управляват от ООН в над 26 държави на четири континента.

ЕСП *провери* дали инициативата Spotlight на Комисията представлява ефикасен и ефективен инструмент срещу насилието над жени и момичета.

ЕСП *заключи*, че инициативата Spotlight е амбициозен опит на Комисията да реши проблема с насилието над жени и момичета, но нейното въздействие засега е ограничено. Макар че инициативата е постигнала определени крайни продукти и е донесла ползи за целевите групи, трудно е да се прецени в каква степен тя е постигнала планираните резултати. ЕСП също така идентифицира възможности за повишаване на ефективността и за постигане на по-добро съотношение между цена и качество. Решението на Комисията да избере ООН за партньор по изпълнението е било политическо, насочено към подкрепа на мултилатерализма. При избора на партньор по изпълнението Комисията не е направила задълбочено сравнение на алтернативните механизми за реализация и на свързаните с тях разходи. ЕСП установи също, че има добри примери за сътрудничество между основните заинтересовани страни, но прилагането на съгласуван подход в държави с различни условия се е оказало трудно, а големият брой организации изпълнители на ООН е усложнил управлението. Освен това по инициативата Spotlight липсва адекватна оценка на съотношението цена/качество. Комисията е знаела, че изборът на ООН предполага по-високи разходи, но не се е опитала да договори по-ниски непреки разходи от определеното в рамковото споразумение максимално равнище. В допълнение, механизмите за мониторинг и отчетност на инициативата Spotlight не позволяват надеждна оценка на ефективността на програмите. Също така, въпреки че целта е била дейностите да станат устойчиви, не са намерени нови донори, което създава риск за постигането на тази цел. И накрая, по отношение на обмена на знания ЕСП *заключи*, че понастоящем информацията е разпръсната и не е лесно достъпна за заинтересованите ползватели.

ЕСП *препоръча* на Комисията при бъдещи глобални инициативи в областта на развитието да извършва задълбочен анализ на вариантите за реализация и пълно документиране на обосновките за избраните региони и държави и на разпределението на финансирането за тях; да включи извлечените поуки в бъдещи действия, надграждащи инициативата Spotlight; при бъдещи действия в областта на развитието да увеличи дела на финансирането, достигащо до крайните бенефициенти, и да оценява икономическата ефективност; да подобри устойчивостта, натрупването и обмена на информация за останалата част от инициативата Spotlight.

Пазарна регулация и конкурентоспособна икономика

Специален доклад 26/2023 „Рамка за мониторинг на изпълнението на Механизма за възстановяване и устойчивост — измерва се напредъкът в изпълнението, но постигнатите резултати не се отчитат в достатъчна степен“

В отговор на пандемията от COVID-19 е създаден фондът за възстановяване NextGenerationEU (NGEU), на стойност над 800 млрд. евро (по текущи цени). Неговият основен елемент е създаденият през февруари 2021 г. Механизъм за възстановяване и устойчивост (МВУ), чиято максимална обща стойност възлиза на 723 млрд. евро и включва до 338 млрд. евро под формата на безвъзмездна финансова помощ и до 385 млрд. евро под формата на заеми (по цени от 2022 г.).

ЕСП *провери* дали рамката за мониторинг на МВУ е подходяща за измерване на постигнатите от него резултати. Тъй като в регламентите, уреждащи МВУ, не се дава определение на понятието „изпълнение“, ЕСП използва определението, което обикновено прилага в одитната си работа — мярка за това до каква степен са постигнати целите на дадено действие, проект или програма, финансирани от ЕС, и каква е тяхната икономическа ефективност.

ЕСП *заключи*, че рамката за мониторинг на МВУ измерва напредъка в изпълнението, но не е достатъчна за измерване на цялостните резултати на Механизма. Макар че ключовите етапи и целите допринасят за измерването на напредъка в изпълнението на инвестициите и реформите, те се различават по своята амбициозност и до голяма степен са насочени по-скоро към крайните продукти, отколкото към резултатите. Освен това общите показатели са предназначени за наблюдение и докладване относно напредъка в постигането на специфичната и общата цел на МВУ. Въпреки това те не обхващат изцяло шестте стълба на МВУ (планирани в рамките на общата му цел) и не отразяват напълно напредъка към постигането на ключовите етапи и целите, свързани с инвестициите и особено с реформите. В допълнение, подобно на ключовите етапи и целите, едва ограничен брой от общите показатели измерват резултатите и нито един от тях не се отнася изрично до въздействието. ЕСП смята, че ключовите етапи и целите на МВУ и общите му показатели се допълват, но не обхващат изцяло всички аспекти на постигнатите от него резултати. ЕСП установи също, че като цяло докладваните данни за ключовите етапи и целите се наблюдават и проверяват отблизо, но продължават да съществуват рискове за надеждността на данните, особено на равнище краен получател. Докладваните данни по общите показатели са доста ограничени, до голяма степен се основават на приблизителни оценки и подлежат само на основни проверки за достоверност от страна на Комисията. И накрая, наборът от показатели за възстановяване и устойчивост („наборът от показатели“) — инструментът на Комисията за докладване относно изпълнението на МВУ, е лесен за ползване, но е засегнат от проблеми с качеството на данните и липса на прозрачност в някои отношения.

ЕСП *препоръча* на Комисията да осигури цялостна рамка за мониторинг и оценка на изпълнението; да подобри качеството на данните по общите показатели; да подобри прозрачността и качеството на данните, докладвани по набора от показатели за възстановяване и устойчивост; и да осигури по-информативно и последователно докладване, което да бъде в съответствие с всички законови изисквания.

Финансиране и административно управление на ЕС

Специален доклад 05/2023 „Финансова среда на ЕС — съчетание от разнородни елементи, което се нуждае от допълнително опростяване и по-голяма отчетност“

Финансовата среда на ЕС се е развивала в продължение на десетилетия. Централен елемент в нея е бюджетът на ЕС и инструментите, които са неразделна част от него, но тя обхваща и инструменти извън бюджета на ЕС. През последните 15 години тези новосъздадени инструменти са се увеличили многократно. Това се дължи главно на ответни действия при различни кризи, както и на правни и практически ограничения при използването на съществуващите инструменти.

ЕСП *провери* дали увеличаващият се брой и разнообразие на инструментите във финансовата среда на ЕС е оправдано. Одитът на ЕСП имаше за цел да даде представа за начина, по който са разработени действащите механизми, и да определи възможните варианти за опростяването и оптимизирането на финансовата среда на ЕС, въз основа на извършен анализ на избрани инструменти.

ЕСП *заключи*, че дори да е имало основания за създаването на нови видове инструменти, възприетият подход „на парче“ при изграждането на финансовата среда на ЕС е довел до съвкупност от разнородни инструменти с различни източници на финансиране и механизми за управление. По-голямата част от тях не са следвали добрата практика да приведат ясни доказателства, че избраният вариант и неговата концепция са били най-подходящите. Европейската сметна палата установи също така, че не всички инструменти разполагат с надлежни механизми за публична отчетност. ЕС е въвел интегрирано отчитане, но не всички инструменти са обхванати. Освен това ЕСП няма правомощия да извършва одит на определени инструменти извън бюджета на ЕС. В одита на изпълнението във връзка с някои от тези инструменти има пропуски, а Европейският парламент не осъществява надзор. ЕСП отбеляза също така постигнатия напредък по консолидирането на някои инструменти. Потенциалът за опростяване обаче все още не е напълно разгърнат, особено по отношение на инструментите, предоставящи финансова помощ.

ЕСП *препоръча* на Комисията да следи за това всеки нов предложен инструмент да съдържа оценка на концепцията и избраните варианти и да споделя тази добра практика със Съвета; да събере и публикува информация относно цялостната финансова среда на ЕС; да предложи интегриране на Модернизационния фонд в бюджета на ЕС; да предложи интегриране и консолидиране на съществуващите инструменти за финансова помощ.

Годишни доклади и специфични годишни доклади

Годишните доклади представят основно резултатите от нашата **Декларация за достоверност** относно бюджета на Европейския съюз, Механизма за възстановяване и устойчивост и бюджета на Европейските фондове за развитие (ЕФР). Те разглеждат също и въпроси, свързани с резултатите от дейността и бюджетното и финансовото управление.

Специфичните годишни доклади представят нашия годишен одит на **агенциите и другите органи на ЕС, съвместните предприятия на ЕС, както и на Европейските училища**.

ЕСП също така публикува **доклад относно условните задължения, произтичащи от дейностите на Единния съвет за реструктуриране, Съветът или Комисията**.

Годишен доклад относно бюджета на ЕС за финансовата 2022 година

Всяка година ЕСП извършва одит на **приходите и разходите на ЕС** и проверява надеждността на годишните отчети и съответствието на свързаните с отчетите приходни и разходни операции с финансовите правила и разпоредби на ниво ЕС и на ниво държави членки.

Освен това ЕСП извършва отделна оценка на **всяка значима област от бюджета на ЕС** по (под)функции от многогодишната финансова рамка (МФР), както и на Механизма за възстановяване и устойчивост. ЕСП анализира защо и къде са възникнали грешки, отправя препоръки за подобрене и проследява дали и как са изпълнени предишните препоръки.

Тази дейност формира основата на нашата **Декларация за достоверност**, която сме задължени да представим на Европейския парламент и на Съвета в съответствие с изискването на Договора за функционирането на Европейския съюз.

*Бюджет на ЕС:
становище без резерви
относно отчетите и приходите*

За финансовата 2022 година ЕСП даде **становище без резерви** относно отчетите и относно приходите на ЕС.

*Бюджет на ЕС:
отрицателно становище
относно разходите*

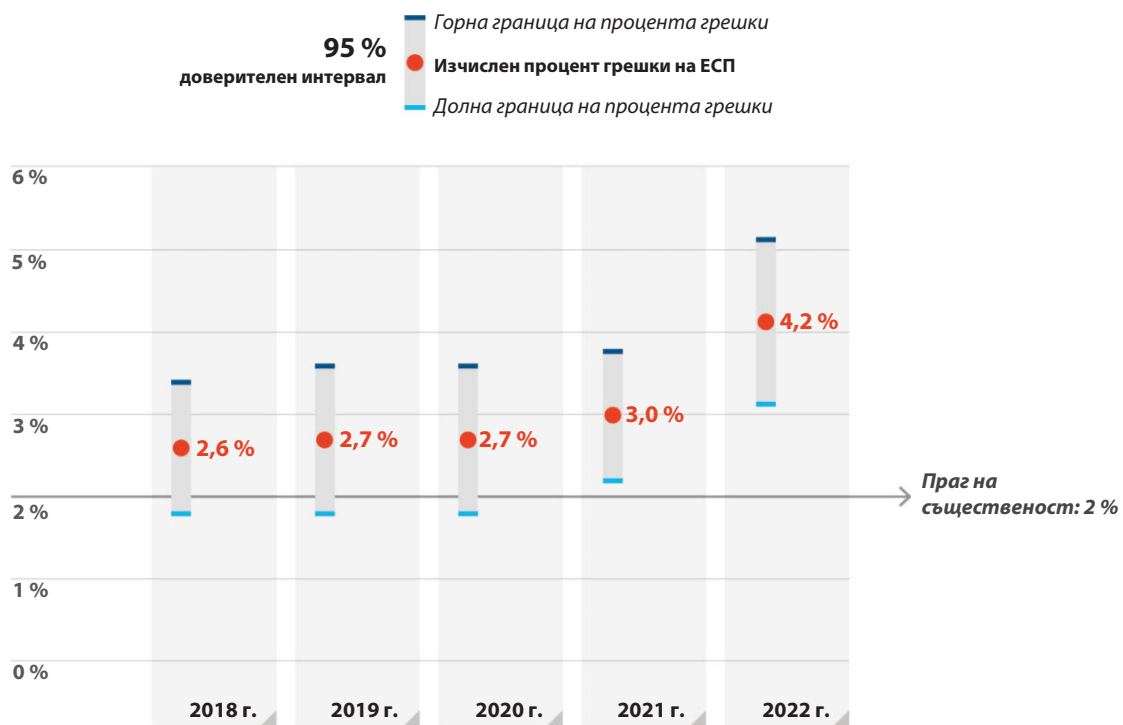
През 2022 г. **бюджетните разходи на ЕС** възлизат на **196 млрд. евро**, което съответства на 1,3 % от общия БНД на ЕС-27.

За финансовата 2022 година ЕСП даде **отрицателно становище** относно разходите на ЕС.

**Изчислен процент грешки от 4,2 %
(бюджетни разходи за 2022 г.)**

За финансовата 2022 година ЕСП изчисли, че процентът грешки по отношение на бюджетните разходи е **между 3,1 % и 5,3 %**. Средната стойност на този диапазон, известна като **„вероятен процент грешки“**, се е увеличила в сравнение с предходната година — от 3,0 % на 4,2 %.

**Съществено ниво на грешки
в 66 % от популацията
от бюджета,
одитирана от ЕСП**

За финансовата 2022 година **високорисковите разходи** представляват **66 % от одитната популация на ЕСП**, в сравнение с 63 % за предишната година. Изчисленият **процент грешки при високорисковите разходи е 6,0 %** в сравнение с 4,7 % за финансовата 2021 година.

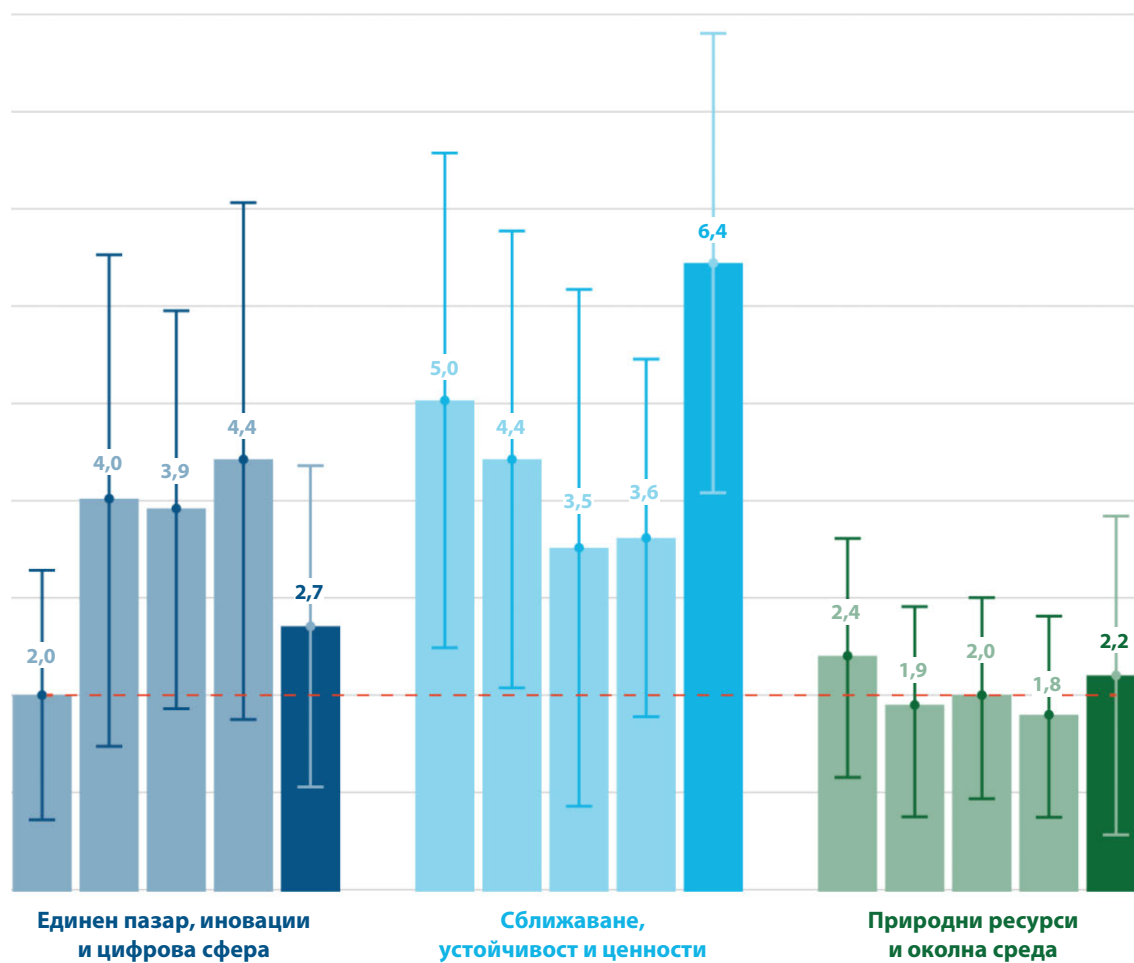
ЕС извършва **два вида разходи**, като за всеки от тях е присъщ характерен риск:

- **Нискорискови разходи:** Те включват главно плащания въз основа на права за плащане, част от административните разходи („Възнаграждения и пенсии за персонала на ЕС“) и бюджетна подкрепа за държави извън ЕС. Плащанията въз основа на права включват преките помощи за земеделски стопани (функция „Природни ресурси и околна среда“) и действията за мобилност на студенти и други лица (функция „Сближаване, устойчивост и ценности“).
- **Високорискови разходи, възстановяване на извършени разходи:** При този вид разходи ЕС възстановява допустими разходи за допустими дейности (при спазването на по-сложни правила). Те включват например извършени разходи във връзка с научноизследователски проекти (по функция „Единен пазар, иновации и цифрова сфера“), инвестиции в регионално развитие и развитие на селските райони („Сближаване, устойчивост и ценности“ и „Природни ресурси и околна среда“), както и проекти в областта на помощта за развитие („Съседните региони и светът“).

*Най-податливи на грешки са функциите от МФР
„Сближаване, устойчивост и ценности“ и
„Единен пазар, иновации и цифрова сфера“*

През финансовата 2022 година **най-засегнатата от грешки** подфункция на МФР е **„Сближаване, устойчивост и ценности“**, следвана от **„Единен пазар, иновации и цифрова сфера“**.

2018 г. 2019 г. 2020 г. 2021 г. 2022 г.

*Разходи по МВУ:
становище с резерви*

През 2022 г. за втори път одитната дейност на ЕСП обхвана **разходите по МВУ**, за които се предоставя отделно становище. Това отразява факта, че МВУ е временен инструмент, разработен и финансиран по коренно различен начин в сравнение с разходите от бюджета по обичайната МФР. Одитната популация на ЕСП възлиза на **53,7 млрд. евро** и включва всичките 13 плащания по инструмента.

За финансовата 2022 година ЕСП даде **становище с резерви** относно разходите по МВУ. Общите одитни доказателства, събрани при нашата проверка, доведоха до констатации от количествен характер за 11 от общо 13 плащания по МВУ (и съответното уравниване на авансово финансиране). Шест от тези плащания са засегнати съществено от грешки. Одиторите установиха и случаи на недостатъчно добре разработени ключови етапи или цели и проблеми с надеждността на информацията, която държавите членки включват в своите декларации за управлението.

*Случаите на предполагаема
измама се докладват на ОЛАФ
и Европейската прокуратура*

В качеството си на външен одитор на ЕС ЕСП няма правомощия да разследва случаи на предполагаеми измами. Нашите одити не се разработват специално с цел да откриват измами. Когато обаче ЕСП констатира случаи, при които има съмнения за извършена измама, тя е длъжна да докладва тези случаи на компетентните органи.

През 2023 г. ЕСП докладва на Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) **19 случая на предполагаема измама**, които бяха установени в хода на одитната дейност. **17 от тях** бяха докладвани и на Европейската прокуратура (ЕРРО). През 2022 г. ЕСП докладва 14 случая на предполагаема измама на ОЛАФ, 6 от които бяха докладвани и на Европейската прокуратура. В годишния доклад относно бюджета на ЕС е предоставена допълнителна информация за естеството на случаите на предполагаема измама и за препоръките на ОЛАФ, когато има такива, за възстановяване на съответните средства по тези случаи.

Годишен доклад относно Европейските фондове за развитие за финансовата 2022 година

*ЕФР: становище без резерви
относно отчетите и приходите;
отрицателно становище
относно разходите*

Европейските фондове за развитие (ЕФР), създадени през 1959 г., бяха основният инструмент, чрез който ЕС предоставя финансиране в областта на **сътрудничеството за развитие** за държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ) и отвъдморските страни и територии (ОСТ). ЕФР се финансират от държавите — членки на ЕС, и се управляват от Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) **извън бюджета на ЕС**. Те ще продължат да се изпълняват и отчитат отделно до приключването им.

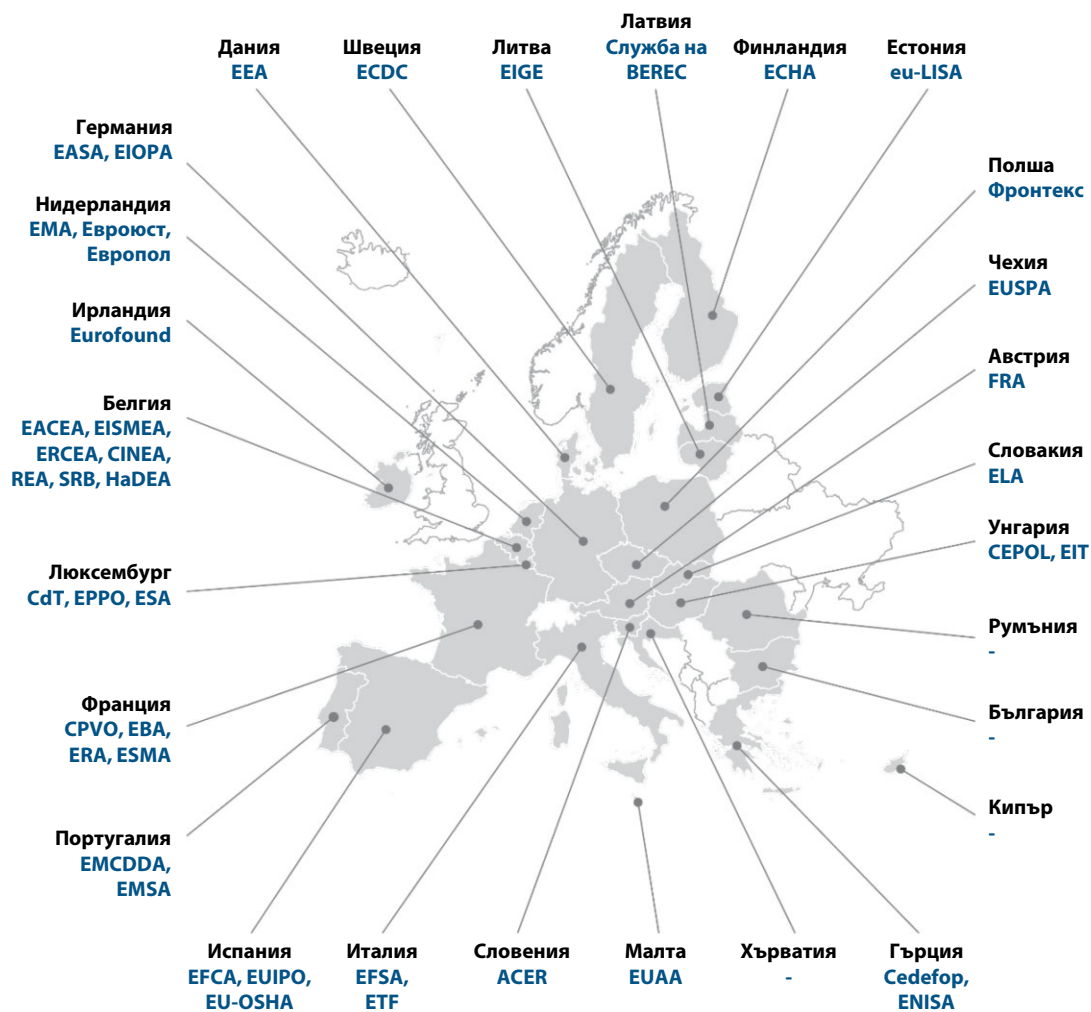
По многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. помощта за сътрудничество за развитие за Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн и отвъдморските страни и територии се финансира от бюджета на ЕС.

През 2022 г. **разходите на ЕФР** са в размер на **2,4 млрд. евро**.

Както и в предходните години, за финансовата 2022 година ЕСП изрази **становище без резерви за отчетите на ЕФР** и за **приходите**, но **отрицателно становище относно разходите на ЕФР**. Изчисленият процент грешки при разходите е 7,1 % (4,6 % за финансовата 2021 година).

Специфични годишни доклади относно агенциите на ЕС

Агенциите на ЕС са самостоятелни правни субекти, създадени за изпълнение на специфични технически, научни или управленски задачи, които подпомагат институциите на ЕС при създаването и изпълнението на политики. През 2022 г. съществуват общо **43 агенции** — с една по-малко в сравнение с 2021 г. поради преустановяването на дейността на Изпълнителната агенция за потребителите, здравеопазването, селското стопанство и храните (Chafea).

*Агенции на ЕС: становища
без резерви
за повечето агенции
и четири становища с резерви*

През финансовата 2022 година **общият бюджет на всички агенции** (с изключение на SRB), които ЕСП е оправомощена да проверява, възлиза на **4,5 млрд. евро**, което представлява 3 % от общия бюджет на ЕС за 2022 г. За финансовата 2021 година тези стойности са съответно 4,1 млрд. евро и 2,5 %.

Като цяло одитът на агенциите, извършен от ЕСП, потвърди положителните резултати, отчетени през предходните години. ЕСП даде **становище без резерви** относно отчетите на 43 агенции и относно приходите. Становището е без резерви по отношение на плащанията, свързани с отчетите на всички агенции, с изключение на Центъра за преводи за органите на Европейския съюз (CdT), Агенцията на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL), Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) и Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (EU-LISA). За **тези четири агенции** ЕСП изрази **становище с резерви**, което се дължи основно на нередности в процедурите за възлагане на обществени поръчки, липса на делегиран орган с правомощия да поема правни задължения и недопустим ДДС.

Специфичен годишен доклад относно съвместните предприятия за финансовата 2022 година

Съвместните предприятия са партньорства между Европейската комисия, представители на съответния промишлен сектор и — в някои случаи — научноизследователски и междууправителствени организации и участващи държави. Тяхната основна задача е да насърчават превръщането на научните знания в революционни атрактивни за пазара иновации в рамките на стратегическа визия, която се споделя от партньорите.

През 2021 г. Съветът прие нови регламенти, учредяващи **единадесет съвместни предприятия** в рамките на програми „Хоризонт Европа“ и „Цифрова Европа“ — многогодишните програми за научни изследвания и иновации за финансовия период 2021—2027 г. Тези съвместни предприятия изпълняват специфичните си научноизследователски и иновационни програми в областта на транспорта, енергетиката, здравеопазването, биотехнологичните производства, ключовите цифрови технологии, суперкомпютрите, мрежовите системи и киберсигурността.

Осем от единадесетте съвместни предприятия вече работеха в рамките на предишната програма („Хоризонт 2020“) и ще продължат дейността си при новите програми като различни правни субекти, с нови имена и изменени правомощия. Освен вече съществуващите съвместни предприятия бяха създадени **три нови** — „Интелигентни мрежи и услуги“ и „Глобално здравеопазване“, които са финансово автономни от октомври 2023 г., и Европейски център за експертни познания в областта на киберсигурността, който ще получи финансова автономност през 2024 г. ЕСП ще извърши одит на двете съвместни предприятия, които вече са финансово автономни, през 2023 г.

Освен това съществува още едно съвместно предприятие — „Термоядрен синтез за енергия“, което се финансира от Евратом и неговите държави членки. То отговаря за предоставянето на приноса на ЕС в проекта „Международен експериментален термоядрен реактор“ (ITER).

**Съвместни предприятия:
становище без резерви за всички
предприятия**

За финансовата 2022 година ЕСП изрази **становище без резерви** относно отчетите, приходите и плащанията за осемте съвместни предприятия, които продължават да работят в рамките на новите научноизследователски програми, както и за „**Термоядрен синтез за енергия**“ (F4E). Одиторите обаче изразиха загриженост във връзка с управлението на множество проекти в припокриващи се области и отражението, което това може да има върху служителите и резултатите от проектите. ЕСП посочва няколко съвместни предприятия, пренесли проекти от предходния бюджетен период, и ги призовава да приключат тези стари проекти във възможно най-кратък срок.

Както и през предходните години, одитното становище без резерви относно отчетите на съвместното предприятие „**Термоядрен синтез за енергия**“ (F4E) за 2022 г. включва параграф за **обръщане на внимание**. Той цели да обърне внимание на факта, че настоящият разчет за финансирането от ЕС в размер на 19 млрд. евро се основава на етапните цели и допусканията за разходите от 2016 г., които подлежат на основно преразглеждане вероятно преди края на 2024 г.

Специфични годишни доклади за Европейските училища и за условните задължения на Единния съвет за реструктуриране

За финансовата 2022 г. ЕСП публикува ежегодния си доклад относно проверката на консолидираните годишни отчети на 13-те **Европейски училища**. Проверката на ЕСП не разкри съществени грешки в отчетите.

ЕСП изготвя и ежегодни доклади относно условните задължения на Единния съвет за реструктуриране (СП), Съвета и Комисията, произтичащи от изпълнението на техните задачи съгласно **Регламента за Единния механизъм за реструктуриране**. В своя доклад за финансовата 2022 година ЕСП заключава, че няма данни, които да показват, че условните задължения на Единния съвет за реструктуриране, на Комисията или на Съвета, възникнали в резултат от изпълнението на техните задачи, свързани с реструктурирането, са неточни в съществена степен.

Становища

Анализ на предложенията на Комисията за ново законодателство

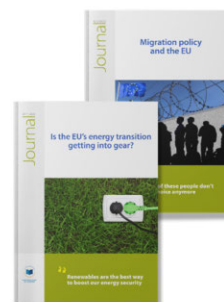
В качеството си на независим външен одитор на ЕС, ЕСП допринася за подобряване на финансовото управление чрез публикуването на становища относно **предложенията на Комисията за ново или изменено законодателство**. В случаите, когато тези законодателни предложения имат значително финансово отражение, правото на ЕС изисква ЕСП да представи становище. Другите институции също могат да поискат от ЕСП да изготви становища по други конкретни въпроси. Всички наши становища се представят пред Европейския парламент и Съвета.

През 2023 г. ЕСП публикува **четири такива становища**. Те се отнасят главно до законодателните предложения на Комисията за създаване на механизъм за Украйна, за определяне на мерки за укрепване на солидарността и капацитета в ЕС за откриване, подготовка и реагиране на киберзаплахи и инциденти („Законодателен акт на ЕС за киберсолидарност“) и за изменение на регламента относно реда и условията за предоставяне на разположение на новите собствени финансови ресурси на Европейския съюз.

Бюлетин на ЕСП

Във всеки брой на бюлетина на ЕСП се публикуват **статии по конкретна тема**, обикновено от областта на одита, от автори, които работят в институциите на ЕС и извън тях.

През 2023 г. ЕСП публикува **две издания** на бюлетина, включващи темите за енергийния преход в ЕС и миграцията в ЕС.

Конференции и семинари

През 2023 г. ЕСП организира и следните конференции и семинари, в които участваха заинтересовани страни:

- семинар относно предстоящата реформа на рамката на ЕС за икономическо управление;
- онлайн конференция относно бъдещето на официалната статистика: независимост и отчетност във времето на големите информационни масиви;
- конференция и художествена изложба „Границите на нашия свят“;
- конференция на тема „Социална справедливост и равенство за всички? Предизвикателства, подкрепа и приобщаване на общността на ЛГБТИК+ в ЕС и институциите на ЕС“;
- конференция относно прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост — рискове, предизвикателства и възможности;
- „Конференция в областта на сближаването за 2023 г. — оценка на политиката на сближаване на ЕС: предизвикателства и възможности“;
- годишен семинар на ЕСП и Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) за 2023 г.;
- съвместен семинар на ЕСП, ОЛАФ и Европейската прокуратура относно борбата с измамите в областта на обществените поръчки.

Семинар на ЕСП през 2023 г. относно стратегическите перспективи и отворената стратегическа автономност на ЕС

Веднъж годишно нашите членове, генералният секретар и директорите се оттеглят за **двудневен семинар** за обсъждане на важни въпроси, свързани с дългосрочната стратегия, дейността и организацията на институцията.

По време на тазгодишния **семинар на ЕСП**, проведен в Брюксел, членовете обсъдиха следните ключови теми:

- стратегическите перспективи на ЕС и как бъдещите приоритети на ЕС могат да повлияят на дългосрочната работа на ЕСП;
- отворената стратегическа автономност на ЕС, с акцент върху енергийната зависимост;
- работната програма за периода от 2024 година нататък.

Връзки с институциите

ЕСП работи в тясно сътрудничество с **Европейския парламент, Съвета и националните/регионалните парламенти** в държавите членки, тъй като въздействието от нашата дейност зависи до голяма степен от това как те използват нашите одитни констатации и препоръки.

Европейски парламент

През 2023 г. Европейският парламент (ЕП) продължи да е отворен за редовно физическо участие на други институции и органи в пленарните му заседания и заседанията на неговите комисии. Общият брой на участията на ЕСП се е увеличил на 164 в сравнение със 134 през 2022 г.

Членовете и одитните екипи на ЕСП редовно участват в заседанията на **комисиите и органите на ЕП** и по-специално в заседанията на Комисията по бюджетен контрол (CONT), където представят резултатите от своята работа.

През 2023 г. членовете на ЕСП представиха пред Комисията по бюджетен контрол **13 специални доклада и два прегледа**. Те участваха и в **16 публични изслушвания пред Комисията по бюджетен контрол относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2022 г.**, включително в представянето на Годишния доклад на ЕСП за 2022 г. от г-н Тони Мърфи, председател на ЕСП.

Освен това членовете на ЕСП **представиха 27 специални доклада и прегледа** пред 16 други комисии на ЕП, част от тях на съвместни заседания с други заинтересовани комисии.

През февруари 2023 г. **Съветът на председателите на комисии на Европейския парламент** покани председателя на ЕСП за обмен на мнения относно работната програма на ЕСП за периода от 2023 г. нататък и консултация относно работната програма за периода от 2024 г. нататък. През май **председателят на ЕСП г-н Тони Мърфи** участва в **пленарното заседание на ЕП във връзка с освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2021 г.** През октомври той се срещна с **председателя на ЕП г-жа Роберта Мецола** и **представи годишния доклад за 2022 г. на пленарното заседание на ЕП**. През юни членовете на Одитен състав I се срещнаха с координаторите от Комисията по земеделие и развитие на селските райони на ЕП, за да обсъдят по-нататъшното сътрудничество, а членове на Комисията по бюджетен контрол посетиха ЕСП през октомври, за да обменят мнения с Колегиума.

Съвет на Европейския съюз

През 2023 г. общият брой на участията на ЕСП (81) се е запазил стабилен в сравнение с броя им през 2022 г. (82).

По правило подготвителните органи на Съвета разглеждат всички специални доклади на ЕСП в кратък срок след публикацията им, но не непременно всички прегледи и становища. През 2023 г. ЕСП представи **29 специални доклада, един преглед и едно становище** пред 22 различни комисии и работни групи на Съвета.

През 2023 г. представители на ЕСП присъстваха и на 23 заседания за обсъждане на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на ЕС за финансовите 2021 и 2022 години.

*Председателство на Съвета
Швеция: януари — юни 2023 г.
Испания: юли — декември 2023 г.*

През ноември 2022 г. председателят на ЕСП г-н Тони Мърфи и г-жа Ева Линдстрьом — членът на ЕСП, отговарящ за институционалните отношения, се срещнаха с министъра на финансите на Швеция. През юни 2023 г. председателят на ЕСП и членът на ЕСП г-н Баудилио Томе Мугуруса се срещнаха със заместник-председателя на испанското правителство, държавния секретар и министъра на финансите, за да обсъдят приоритетите, свързани с председателството на Съвета. През ноември председателят на ЕСП и членът на ЕСП г-жа Анеми Туртелбоом се срещнаха с ключови представители на белгийското правителство и парламента, преди Белгия да поеме председателството на Съвета през 2024 г. Също през ноември председателят на ЕСП и г-н Ян Грегор — членът на ЕСП, отговарящ за годишния доклад, се срещнаха с министъра на финансите на Белгия преди годишният доклад за 2022 г. да бъде представен пред Съвета по икономически и финансови въпроси. В допълнение, през 2023 г. членовете и ръководството на ЕСП участваха в 15 срещи с представители на постоянните представителства на държавите членки в ЕС.

Национални/регионални парламенти и правителства на държавите членки

*Срещи
с национални/ регионални парламенти*

През 2023 г. членове и служители на ЕСП представиха одитната дейност на нашата институция на **91 срещи с национални и регионални парламенти на 19 държави членки**. По-голямата част от срещите бяха проведени с комисиии, работещи в областта на бюджета, финансовите въпроси и/или одита и действията на ЕС.

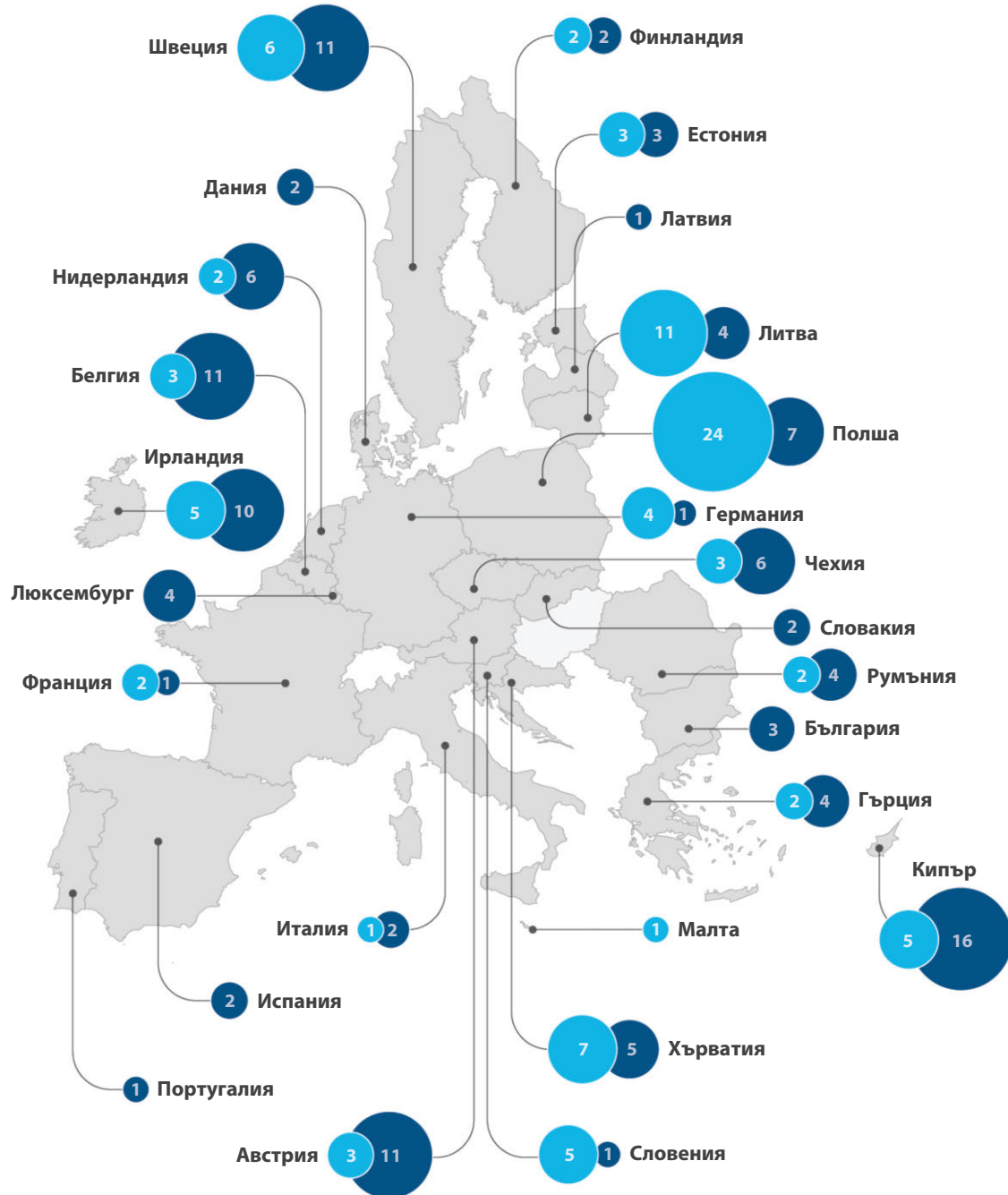

*Срещи
с правителства на
държавичленки*

През 2023 г. членовете и ръководството на ЕСП представиха дейността на институцията на **120 срещи с правителства и правителствени органи в 25 държави членки**. Повечето срещи бяха проведени с министри/министерства на финансите.

● Национални/
регионални
парламенти

● Правителства на
държавите членки

Европейска комисия

Членовете на ЕСП и на Европейската комисия поддържат редовен двустранен контакт относно планираните и текущите задачи, свързани с извършването на одити и прегледи.

От години е налице и добре установена практика нашите членове да провеждат **ежегодна среща** с членовете на Европейската комисия. Тези срещи дават възможност да се направи равностметка и да се обмисли засилването на сътрудничеството.

През ноември 2023 г. тази традиция продължи със срещите на двата колегиума в Брюксел. Членовете на ЕСП и на Европейската комисия обсъдиха как бюджетът на ЕС допринася за изпълнението на приоритетите на ЕС в областта на околната среда и цифровите технологии и как той стимулира възстановяването на европейската икономика след пандемията от COVID-19. Освен това те утвърдиха общия си ангажимент да следят, че средствата на Европейския съюз се

управляват в съответствие с най-високите стандарти за отчетност, прозрачност и добро финансово управление. Беше изтъкнато отново значението на общите усилия за защита на финансовите интереси на ЕС.

Сътрудничество с други върховни одитни институции

Контактен комитет на върховните одитни институции в ЕС

Сътрудничеството на ЕСП с върховните одитни институции (ВОИ) на 27-те държави членки се осъществява главно в рамките на **Контактния комитет на ръководителите на ВОИ в ЕС**. Този форум улеснява диалога и обмена на информация между ЕСП и ВОИ на държавите — членки на ЕС.

В края на 2023 г. беше приключен одита в рамките на мрежата за одит на ЕС във връзка с COVID-19. Основният резултат от одита беше публикацията на Одитен сборник относно COVID-19 (обхващащ одитната дейност на ВОИ на ЕС през 2020 г.) и на близо 70 онлайн информационни документа до края на 2023 г., които обхващат свързаната с COVID-19 одитна дейност от периода 2020—2023 г.

ЕСП продължи и дейността си за сътрудничество по одита на изпълнението на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), за който през октомври 2023 г. беше организирана среща на място в ЕСП за обмен на мнения. Тя включи редица семинари и доведе до създаването на шест предварителни концепции за одит, обхващащи няколко аспекта на изпълнението на МВУ.

Освен това ЕСП стартира одит в рамките на мрежата за одит на ЕС (EUNA) в областта на енергетиката. Представители на 19 ВОИ на ЕС участваха в първата среща в Хага през ноември.

Годишно заседание през 2023 г.

През юни 2023 г. в Лисабон се проведе **годишното заседание** на Контактния комитет на ръководителите на ВОИ на ЕС. Основните обсъждания бяха по темата „Енергетика — как ВОИ на ЕС могат да допринесат за по-добро и устойчиво изпълнение на целите за 2030 г.“. На срещата също така беше разгледано изпълнението на Механизма за възстановяване и устойчивост, който беше основната тема на заседанието на Контактния комитет през 2022 г.

ВОИ на страните кандидатки и потенциални кандидатки за членство в ЕС

ЕСП подкрепя **ВОИ на страните кандидатки** (Албания, Босна и Херцеговина, Грузия, Молдова, Черна гора, Северна Македония, Сърбия, Турция и Украйна) и **потенциални кандидатки за членство в ЕС** (Косово¹).

През втората половина на 2023 г. ЕСП участва в преразглеждането на рамката за сътрудничество на мрежата, приета през декември 2023 г.

¹ Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН ([UNSCR 1244/1999](#)) и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово [Advisory Opinion on the question of the 'Accordance with international law of the unilateral declaration of independence in respect of Kosovo'](#) от 22 юли 2010 г.

ИНТОСАЙ

През 2023 г. ЕСП продължи активно да участва в дейността на **Международната организация на върховните одитни институции (ИНТОСАЙ)**. В качеството си на председател на Комитета по професионални стандарти (КПС) ЕСП организира две заседания на управителния комитет, в резултат на които бяха приети промени в настоящите работни практики, набирането на персонал за Форума за професионални становища на ИНТОСАЙ и Стратегическия план за развитие (СПР) на Комитета за периода 2023—2028 г. Изпълнението на Стратегическия план за развитие за периода 2023—2028 г. предвижда няколко мерки за повишаване на яснотата на становищата на ИНТОСАЙ и за тяхната цифровизация.

ЕСП участва също така в дейността на подкомитетите на Комитета по професионални стандарти и в дейността и проектите на други **работни органи на ИНТОСАЙ**, по-конкретно във връзка с одита в областта на околната среда, финансовата и икономическата стабилност, оценката на обществените политики и големите информационни масиви.

ЕВРОСАЙ

ЕСП участва активно и в дейностите на **Европейската организация на върховните одитни институции (ЕВРОСАЙ)**, Европейската регионална група на ИНТОСАЙ, по-специално в рамките на работните групи за одит в областта на околната среда, информационните технологии, както и в проекти, свързани с нововъзникващи въпроси, изкуствен интелект и одитна методология.

Управление на ЕСП

Членове на ЕСП

ЕСП функционира като **колегиален орган** от членове — по един от всяка държава членка. Членовете се назначават от Съвета след съгласуване с Европейския парламент, по предложение от правителството на съответната държава членка. ЕСП не участва в процеса на избиране или назначаване на членовете.

Членовете на ЕСП се избират за **мандат от шест години, който може да бъде подновен**. Те изпълняват дейността си при **пълна независимост** и служат на общия интерес на ЕС. При встъпването си в длъжност членовете полагат тържествена клетва пред Съда на Европейския съюз.

През 2023 г. Съветът назначи нови членове — г-жа Кейт Пентус-Розиманус от Естония (от 1 януари) и г-жа Катарина Касашова от Словакия (от 16 октомври). Освен това беше подновен мандатът на унгарския член г-жа Илдико Гал-Пелц за допълнителен период от шест години (от 1 септември).

След назначението си като нов български член на Европейската комисия, г-жа Илиана Иванова подаде оставка като член на ЕСП в сила от 19 септември 2023 г.

Процедурите за номиниране на нови членове от Португалия и България все още не бяха приключили в края на 2023 г.

През 2023 г. бяха проведени 24 заседания на Колегиума. Процентът на присъствие на тези заседания беше 88 %. Членовете взеха участие и в заседанията на съставите и комитетите (вж. също [Одитни състави и комитети](#)).

Председател

Председателят отговаря за стратегията на институцията, планирането и управлението на дейността, комуникацията и връзките с медиите, връзките с институциите, правните въпроси и вътрешния одит. Председателят също така представлява ЕСП във външните ѝ отношения.

Членовете на ЕСП избират помежду си **председател** за период от три години, който може да бъде подновяван. Избраният член поема ролята на пръв сред равни (*primus inter pares*), председателства заседанията на ЕСП и следи за изпълнението на взетите решения.

През октомври 2022 г. г-н **Тони Мърфи** беше избран за председател на Европейската сметна палата.

Председател

Тони
МЪРФИ

Одитен състав I

Устойчиво използване на природните ресурси

(Ръководител)
**Жоел
ЕЛВИНГЕР**

**Пиетро
РУСО**

**Николаос
МИЛИОНИС**

**Клаус-Хайнер
ЛЕНЕ**

**Кейт ПЕНТУС-
РОЗИМАНУС**

Одитен състав II

Инвестиции за сближаване, растеж и приобщаване

(Ръководител)
**Анеми
ТУРТЕЛБООМ**

**Ева
ЛИНДСТРЪОМ**

**Хелга
БЕРГЕР**

**Стеф
БЛОК**

**Джордж
Мариус
ХАЙЗЛЕР**

Одитен състав III

Външни действия, сигурност и правосъдие

(Ръководител)
**Бетина
ЯКОБСЕН**

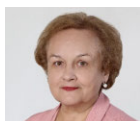
**Хану
ТАКУЛА**

**Виорел
ЩЕФАН**

**Марек
ОПИОЛА**

**Лайма Люция
АНДРИКЕНЕ**

Одитен състав IV

Регулация на пазара и конкурентоспособ на икономика

(Ръководител)
**Михаилс
КОЗЛОВС**

**Илдико
ГАЛ-ПЕЛЦ**

**Ивана
МАЛЕТИЧ**

**Франсоа-Роже
КАЗАЛА**

Одитен състав V

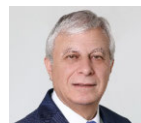
Финансиране и административно управление на ЕС

(Ръководител)
**Ян
ГРЕГОР**

**Йорг Кристиян
ПЕТРОВИЧ**

**Лефтерис
ХРИСТОФОРУ**

**Катарина
КАСАШОВА**

Член на ЕСП,
председателстващ
**Комитета за
контрол на
качеството на одита**

**Баудилио
ТОМЕ
МУГУРУСА**

Забележка: Към февруари 2024 г.

Одитни състави и одитни комитети

Членовете се назначават в един от **петте одитни състава**, в които се приемат повечето от одитните доклади, прегледи и становища на ЕСП. Одитните състави разпределят своите задачи сред членовете си. Всеки член носи отговорност пред състава и пред Колегиума на ЕСП за изпълнението на своите одитни задачи. Одитната дейност се извършва от професионални одитори, които работят в дирекциите на одитните състави.

Членовете на всеки одитен състав избират свой ръководител за срок от две години, като мандатът му може да бъде подновен. През 2023 г. **ръководители на петте одитни състава на ЕСП** са г-жа Жоел Елвингер, г-жа Анеми Туртелбоом, г-жа Бетина Якобсен, г-н Михаилс Козловс и г-н Ян Грегор.

Комитетът за контрол на качеството на одита отговаря за одитните политики, стандарти и методология на ЕСП, подпомагането на одита и развитието и контрола на качеството на одита. Той се състои от по един член от всеки одитен състав и от 28 септември 2023 г. се ръководи от г-н Баудилио Томе Мугуруса.

Решенията по по-общи стратегически и административни въпроси се вземат от Административния комитет, а при необходимост и от Колегиума на ЕСП, и двата от които се ръководят от председателя на ЕСП. Административният комитет се състои от председателя, ръководителите на съставите, ръководителя на Комитета за контрол на качеството на одита и члена, отговарящ за връзките с институциите (г-жа Ева Линдстрьом).

През 2023 г. бяха проведени 103 заседания на одитните състави, 15 заседания на Административния комитет и 11 заседания на Комитета за контрол на качеството на одита. **Процентът на присъствие** на тези заседания беше съответно 92 %, 88 % и 88 %.

Сред другите комитети са **Комисията по етика** (с председател г-н Джордж Мариус Хайзлер от 4 юли 2023 г.), **Комитетът за вътрешен одит** (с председател г-н Хану Такула) и **Консултативният комитет „Стратегия и подготовка за бъдещето“** (председателстван от г-жа Хелга Бергер).

Висшето ръководство се състои от **генерален секретар и директори**. ЕСП има общо 10 дирекции: пет дирекции са в структурата на одитните състави, една към Комитета за контрол на качеството на одита, една дирекция подпомага дейността на председателя, а три други са част от генералния секретариат.

**Мариуш
ПОМИЕНСКИ**
Директор
Одитен състав I

**Мартин
ВЕБЕР**
Директор
Одитен състав II

**Герхард
РОС**
Директор
Председателство

**Пилар
КАЛВО ФУЕНТЕС**
Директор
Дирекция
„Езикова и редакционна дейност“

**Бертран
АЛБЮГ**
Директор
Одитен състав III

**Вероника
АРДЕЛЕАН**
Директор
Дирекция „Човешки
ресурси, финанси и
административно обслужване“

**Закариас
КОЛИАС**
Генерален
секретар

**Йоана
МЕТАКОПУЛУ**
Директор
Одитен състав IV

**Джефри
СИМПСЪН**
Директор
Комитет за
контрол на
качеството на
одита

**Хосе
КАРАСКОСА МОРЕНО**
И.д. директор
Дирекция „Информация,
работна среда и иновации“

**Алеjandro
БАЙЕСТЕР
ГАЙАРДО**
Директор
Одитен състав V

Бележка: Към януари 2024 г.

Измерване на резултатите от дейността

ЕСП използва набор от **ключови показатели за изпълнение (КПИ)** с цел да информира ръководството относно осъществения напредък в постигането на стратегическите цели, да подпомага процеса на вземане на решения и да предоставя на институционалните заинтересовани страни данни относно изпълнението на дейността си. КПИ бяха актуализирани в съответствие със стратегията за периода 2021—2025 г. Следните КПИ дават широка представа за функционирането на нашата организация по отношение на разпространението, въздействието и възприемането на нашата работа:

- брой публикувани доклади;
- присъствие в медиите;
- въздействие и възприемане на дейността на ЕСП (обратна връзка от заинтересованите страни);
- изяви пред други институции, национални и регионални парламенти и правителства на държавите членки, както и международна дейност;
- изпълнение на препоръките на ЕСП.

*През 2023 г. са публикувани
35 доклада*

През 2023 г. ЕСП публикува 35 доклада. Те включват 29 специални доклада и 6 прегледа. Броят на докладите, публикувани през 2023 г., е по-висок в сравнение с последните две години (2022 г. — 29 доклада и през 2021 г. — 32 доклада).

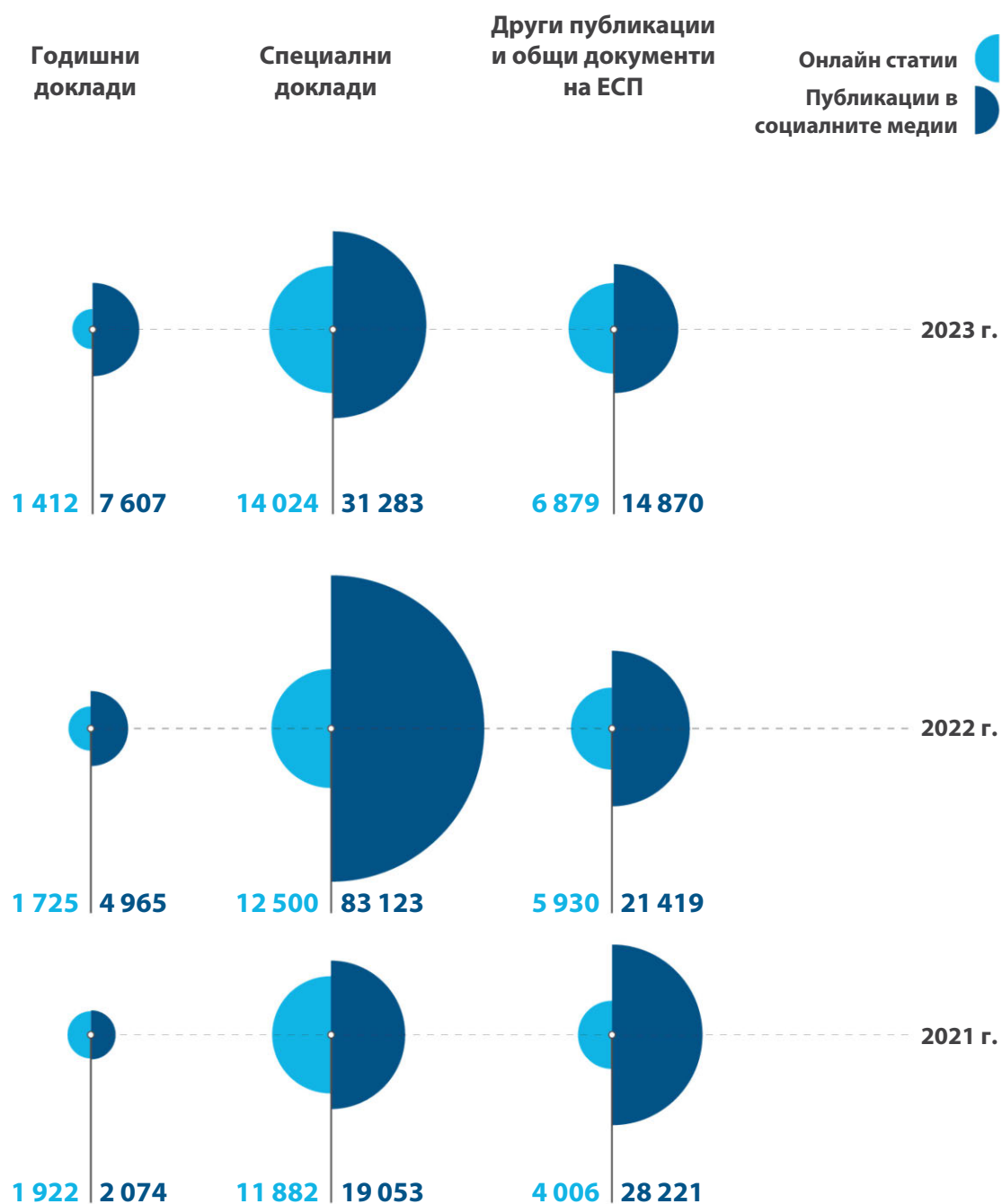
Присъствие в медиите

*Медийното присъствие
продължава да се засилва*

През 2023 г. ЕСП регистрира над **22 000 публикации в пресата** (публикувани онлайн), свързани с нашите одитни доклади, с другите ни публикации или като цяло с ЕСП, което потвърждава възходящата тенденция в медийното покритие, наблюдавана през последните години (2022 г. — 20 000; 2021 г. — 18 000). Близо **54 000 публикации в социалните медии** показват тенденция на естествен растеж (броят им за 2022 г. следва да се приема за отклонение²) (2022 г. — 110 000; 2021 г. — 49 000).

² През 2022 г. ЕСП наблюдава вълна от идентични публикации в социалните медии, генерирани чрез необективни мрежи (също и с използване на ботове). Те бяха предизвикани най-вече от специалните доклади на ЕСП относно възлагането на обществени поръчки за ваксини срещу COVID-19 и корупцията на високо равнище в Украйна.

Отразяването в медиите може да варира значително в зависимост от темата и сложността на доклада. Външни фактори като важни събития или развития по дадена политика могат също да повлияят върху медийния интерес към нашите публикации. Освен това при извънредни ситуации, като например пандемията от COVID-19 или руската агресия срещу Украйна, вниманието на медиите е насочено особено много към новините, свързани с кризата.

Все по-голямо взаимодействие с медиите

След 2020 г. ЕСП популяризира своите публикации онлайн, което ни позволи да увеличим контактите с журналисти от екипите на националните медии в държавите членки.

През 2023 г. ЕСП публикува **45 съобщения за пресата** на 24 езика на ЕС, както и информационни бележки, информация за медиите и (готови за публикация) аудио изявления на някои езици. Дадохме и редица **интервюта** за големи радио, телевизионни и печатни медии в Европа. Освен това проведохме **21 онлайн пресконференции** и 6 допълнителни пресконференции по държави за представянето на годишния доклад. В нашите пресконференции участваха общо 590 журналисти, повечето от които представляваха големи национални медии на държавите членки.

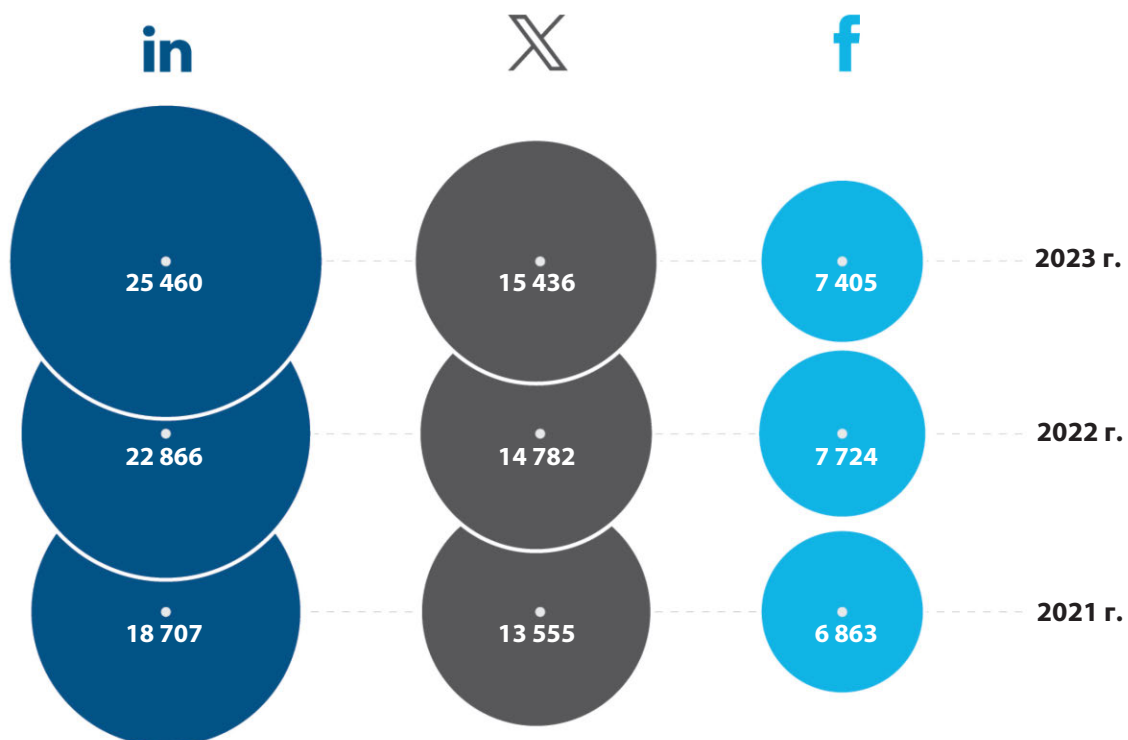
Милион и половина посещения на уебсайта на ЕСП

През 2023 г. ЕСП стартира новия си [уебсайт](#). Уебсайтът на ЕСП достигна над **милион и половина** посещения от около **700 000** отделни посетители, което представлява увеличение с над 14 % спрямо 2022 г.

2023 г.: броят на последователите в социалните мрежи продължи да нараства

До края на 2023 г. трите главни профила на ЕСП в социалните мрежи (X (наричан по-рано Twitter), LinkedIn, Facebook) са привлекли над **48 000 последователи** спрямо 45 000 през 2022 г. и 39 000 през 2021 г.

Въздействие и възприемане на дейността на ЕСП

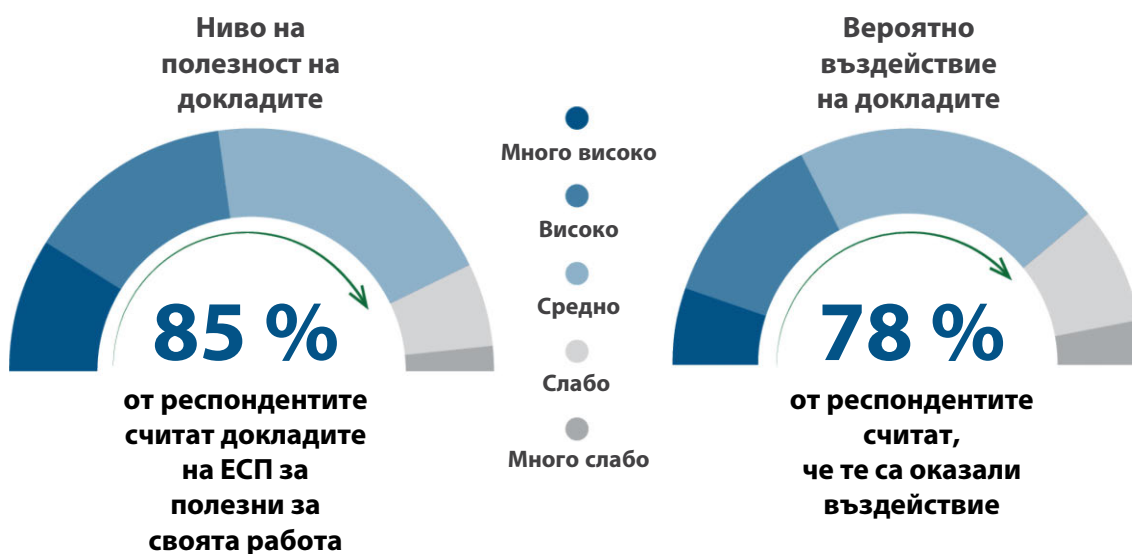

*85 % от респондентите
в нашите проучвания
считат докладите ни за полезни
за работата си*

ЕСП оценява **вероятното въздействие и ползата от дейността си** въз основа на това как тя се възприема от читателите на докладите ни в Европейския парламент, Съвета, Комисията, агенциите на ЕС, постоянните представителства на държавите членки, агенциите и ВОИ на държавите членки, НПО, представители на академичните среди, медиите и други участници.

От 2018 г. насам ЕСП извършва анонимни електронни проучвания, чрез които търси от читателите **обратна връзка относно качеството на избрани доклади** и очаква от тях общи предложения, свързани с нашата работа.

През 2023 г. **85 % от около 1 060 респонденти** са счели докладите на ЕСП за полезни за работата си, а **78 %** смятат, че те оказват въздействие. Тези стойности са сходни с резултатите от миналата година (2022 г. — съответно 82 % и 78 %).

Изяви на ЕСП пред други институции, национални и регионални парламенти и правителства на държавите членки, както и международна дейност

Взаимодействието със заинтересованите страни достигна много високо равнище

През 2023 г. взаимодействията със заинтересовани страни на европейско и международно ниво отново достигнаха много високо равнище. ЕСП представи резултатите от работата си общо **456 пъти** пред комисиите на Европейския парламент, подготвителните органи на Съвета, националните и регионалните парламенти и правителствата на държавите членки (2022 г. — 437 пъти; 2021 г. — 419 пъти).

Освен това ЕСП взе участие в **221 международни прояви**. Между тях бяха дейности на международни организации в сферата на публичния одит, по-специално ИНТОСАЙ и ЕВРОСАЙ, както и двустранни събития с други ВОИ, конференции, заседания и дейности, насочени към по-широката публика (2022 г. — 178; 2021 г. — 154).

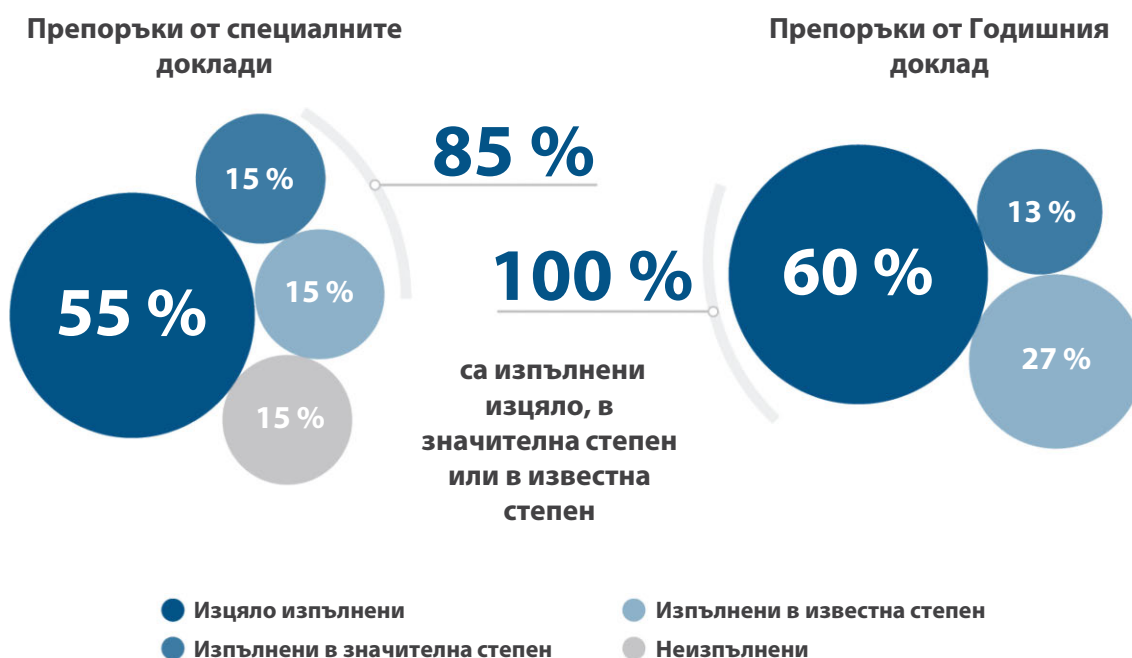
Изпълнение на препоръките на ЕСП

Почти всички препоръки на ЕСП от 2019 г. са изпълнени поне в известна степен

ЕСП измерва изпълнението на своите препоръки въз основа на **проследяване на последващите действия, което се осъществява от одиторите**. За 2023 г. ЕСП анализира препоръките в докладите си от 2019 г., отправени към Комисията и други институции.

Анализът показва, че **100 %** от общо проследените **15 препоръки**, отправени в **Годишния доклад от 2019 г.**, и **85 %** от общо **208 препоръки**, отправени в **специалните доклади от 2019 г.**, са изпълнени изцяло, в известна или в значителна степен.

Служители на Европейската сметна палата

Разпределение на служителите

Към края на 2023 г. в ЕСП работят **882 длъжностни лица и срочно наети служители**³ (873 през 2022 година). Девеите допълнителни длъжности бяха предоставени от бюджетния орган временно за целите на одита на инициативата NGEU. 559 служители работят в одитните състави, в т.ч. 104 в кабинетите на членовете на ЕСП. Председателството включва председателя и неговия кабинет, Дирекцията на председателството, Правната служба на ЕСП и Службата на ЕСП за вътрешен одит.

Освен това към края на годината в ЕСП работят **86 договорно наети служители** и **26 командировани национални експерти** (2022 г. — съответно 91 и 33).

Набиране на персонал

Политиката на ЕСП за назначаване на служители следва условията и общите принципи за наемане на служители в институциите на ЕС. Работещите в ЕСП имат **разнообразен академичен и професионален опит**.

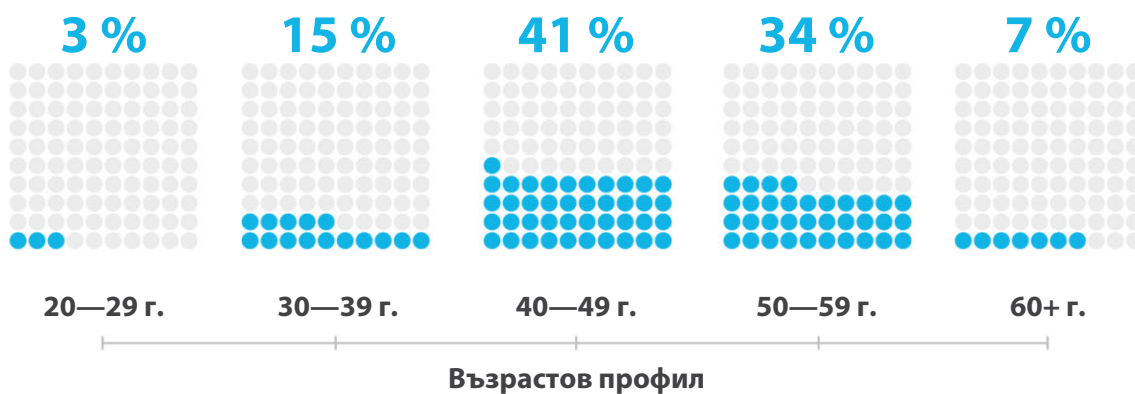
През 2023 г. ЕСП нае **95 нови служители** (2022 г. — 107): 27 длъжностни лица, 47 срочно наети служители, 17 договорно наети служители и 4 командировани национални експерти. В духа на солидарността, взаимното обучение и сътрудничеството, периодът на командироване на петимата **украински национални експерти**, които се присъединиха към ЕСП през 2022 г., беше удължен с още една година — от юли 2023 г. до юли 2024 г. ЕСП осигури също така провеждането на **64 стажа** (2022 г. — 60) за лица със завършено висше образование, с продължителност от три до пет месеца. От общо 64 стажанти 62 получават възнаграждение от ЕСП, а двама са получили възнаграждение от съответната си държава членка.

Програмата за интегриране на одиторите ASPIRE е разработена така, че да даде възможност на ЕСП да наема и интегрира нови одитори на нивото на организацията, да им позволи да участват в целенасочени дейности за обучение и да придобият опит на работното място както в одита на съответствието/финансовия одит, така и в одита на изпълнението през първите три години.

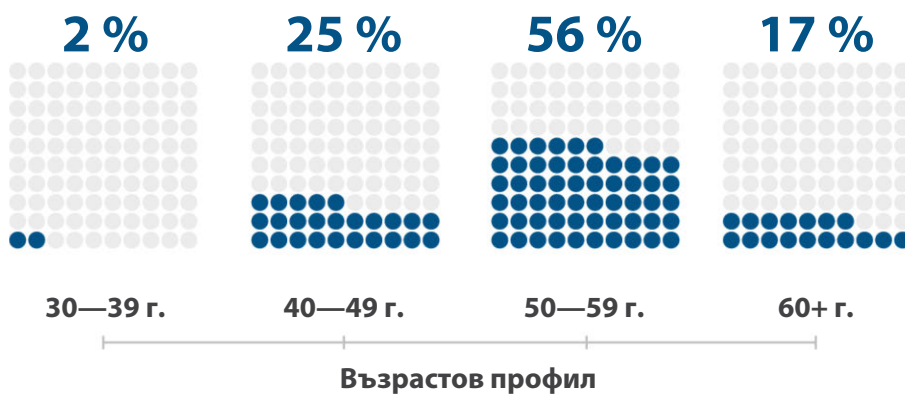
³ В т.ч. временно незаети длъжности.

Възрастов профил

Три четвърти (75 %) от активно заетите служители в края на 2023 г. са на възраст между 40 и 59 години, което е непроменено от 2022 г.

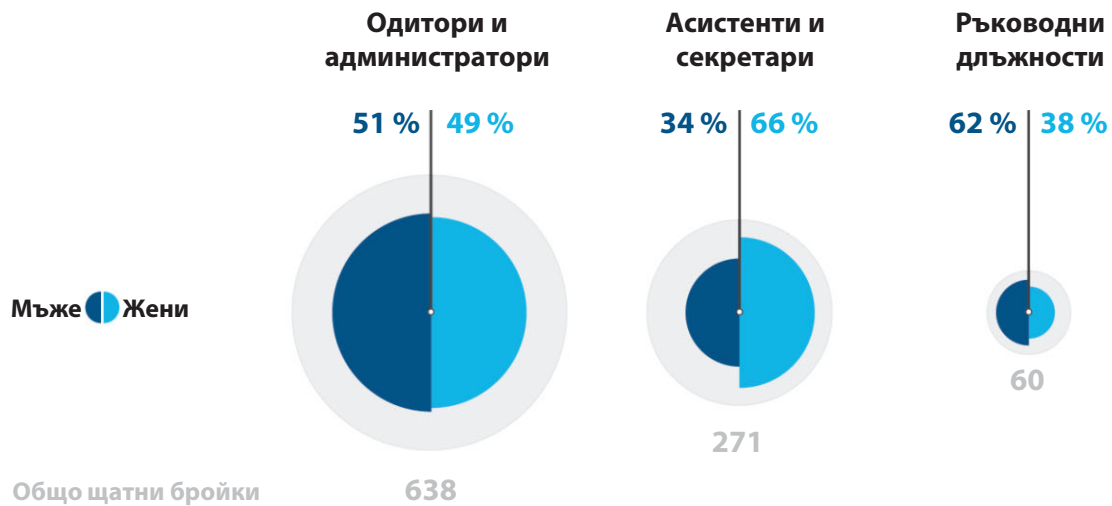

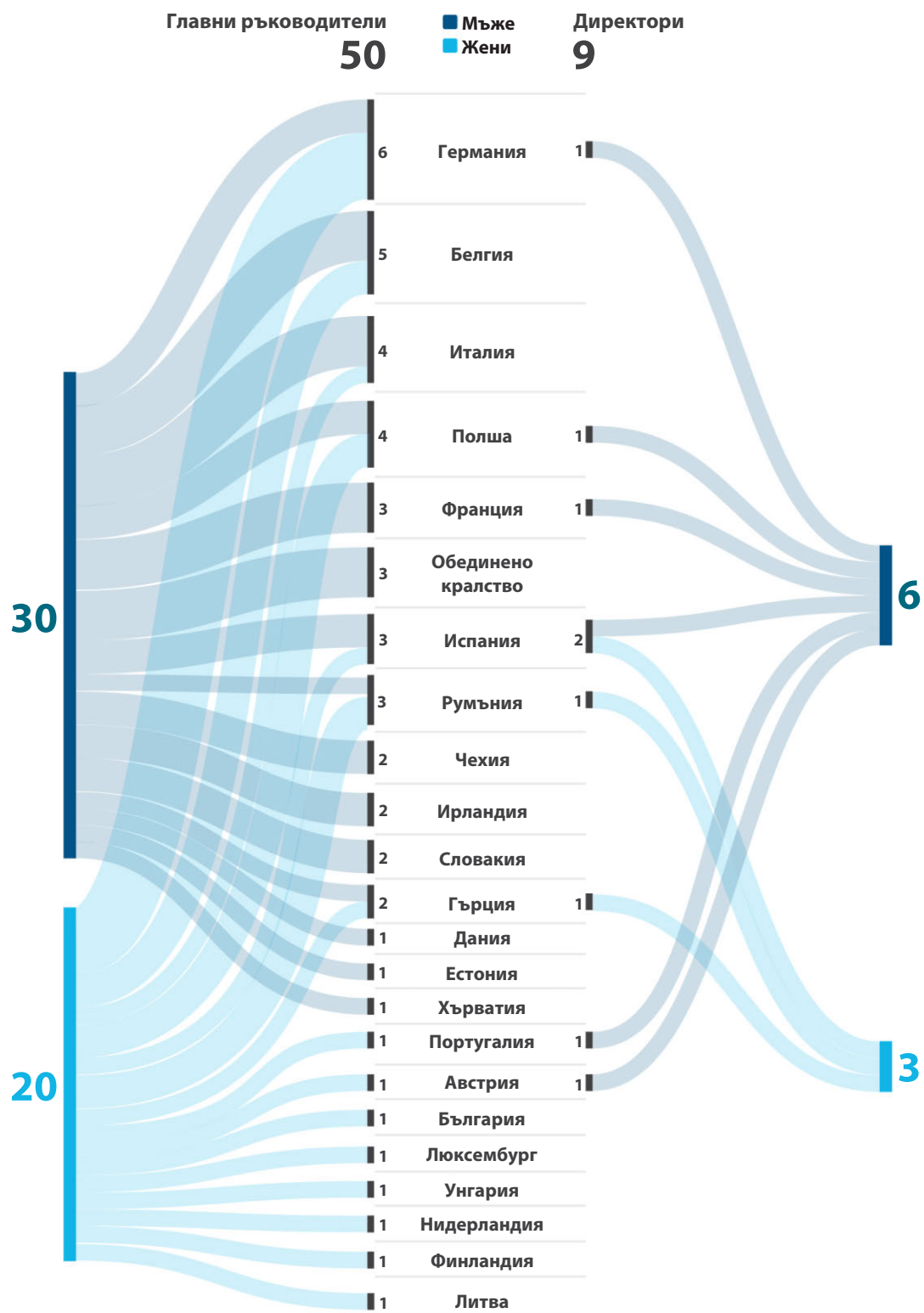
73 % от ръководителите в ЕСП са на възраст 50 или повече години (2022 г. — 72 %). Това ще доведе до подновяване на значителна част от управлението ни през следващите 5—10 години.

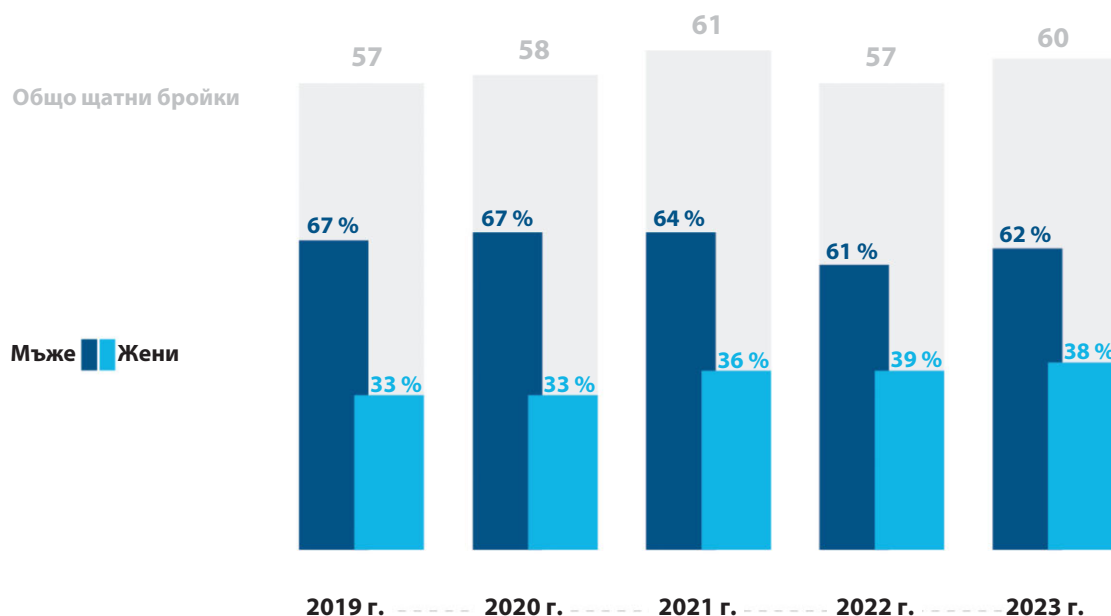
Равни възможности

Като цяло в работната сила на ЕСП има балансирано съотношение между наетите мъже и жени.

ЕСП се ангажира да предлага **равни възможности за професионално развитие** на своите служители на всички равнища в организацията. При наемането на нови служители съотношението между работещите в ЕСП мъже и жени е балансирано, като делът на жените директори и главни ръководители се е увеличил през последните години от 33 % през 2019 г. на 38 % през 2023 г.

Делът на главните ръководители жени в одитните служби на ЕСП достигна **50 %** (41,4 % през 2022 г.), което надхвърля поставената цел от 40 % до 2027 г. В съответствие със своя [План за действие във връзка с многообразието и приобщаването \(2021—2025 г.\)](#), през 2023 г. ЕСП публикува втория годишен доклад относно многообразието и приобщаването (за 2022 г.).

ЕСП също така продължава своя ангажимент за поддържане на **географски баланс в ръководството**.

След приемането през декември 2022 г. на Решение № 50-2022 относно политиката на Европейската сметна палата за осигуряване на уважение и липса на тормоз на работното място, ЕСП предприе няколко действия (напр. назначаване на вътрешни медиатори и доверени съветници, задължително обучение на ръководителите, създаване на специална уебстраница на интранет сайта на ЕСП) за изпълнение на решението.

Освен това през 2023 г. за първи път беше извършен външен одит на физическата достъпност на сградите на ЕСП. В резултат на това беше изготвено проучване с препоръки и възможни действия за повишаване на достъпността на сградите на ЕСП за всички, включително хората с увреждания. През 2024 г. ЕСП ще започне изпълнението на договорените действия, като възложи план за подобряване на обозначенията, свързани с достъпността, в своите сгради. Освен това ще си сътрудничи с други институции на ЕС за въвеждане на хармонизиран начин за измерване на напредъка и докладване относно наемането на хора с увреждания, както се препоръчва в [Специален доклад 20/2023](#) „Подкрепа за хората с увреждания — реалното въздействие на действията на ЕС е ограничено“.

Етика

Етичните насоки на ЕСП се основават на **ценности** като независимост, почтеност, обективност, прозрачност и професионализъм. ЕСП е приела изискванията, определени от [Етичния кодекс на ИНТОСАЙ](#) (МСВОИ 130), и ги е включила в своите [етични насоки](#), които се прилагат за всички членове и служители на ЕСП.

ЕСП потвърди отново ангажимента си за прозрачност, като преразгледа решението си относно **публичния достъп до документи**. Целта беше да се съобразим с развитието на европейската съдебна практика и да опростим процедурата за отговор на заявки за достъп до документи и потвърдителни заявления. Новото решение беше публикувано в [Официален вестник на Европейския съюз](#) през септември 2023 г.

Като част от неотдавнашното преразглеждане на своята етичната рамка, ЕСП актуализира **вътрешните правила за докладване на сериозни нередности** (подаване на сигнали за нередности), за да ги направи по-ясни, по-подробни и да предостави повече информация на служителите. С цел да се подчертае значението, което ЕСП отдава на защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, новите правила са установени в решение на колегиума от членове.

Комисията по етика на ЕСП разглежда всички въпроси от етично естество, в т.ч. външните дейности на членовете, с цел спазване на стандартите на ЕСП. Тя се състои от трима членове, назначени от колегиума, от които двама са членове на ЕСП, а един член е външен за институцията, избран въз основа на доказани способности и професионални качества. Комисията проведе пет заседания през 2023 г.

Дейности за подпомагане на одита

Цифрова трансформация на одитната дейност

ЕСП продължава да подобрява ефективността на своите одитни процеси чрез засилване на интеграцията и оперативната съвместимост на съществуващите системи. Успоредно с това беше въведен ИТ одит и дейности във връзка с усъвършенствани техники за анализ на данни и автоматизация като част от плана за развитие за по-добро използване на технологиите за одит. ЕСП също така продължи своите иновационни дейности, насочени към идентифициране на нововъзникващи технологии, които могат да бъдат използвани по нови начини в подкрепа на одитната дейност.

Взаимодействие със заинтересованите страни по цифров път

През 2023 г. новото **студио на ЕСП** беше широко използвано за провеждане на онлайн пресконференции, срещи със заинтересовани страни, хибридни конференции и запис на видеоматериали с участието на членовете на ЕСП с цел популяризиране на институцията и нейните продукти и вътрешно повишаване на осведомеността, и информационни видеоклипове за ЕСП.

По-конкретно то беше използвано за 23 пресконференции, девет видеодоклада, шест видеозаписа за текущия напредък в работата на ЕСП, четири срещи със заинтересовани страни, две телевизионни интервюта, един видеозапис от събитие и една онлайн конференция. Студиото също така изготви шест видеоматериала относно привлекателността на Люксембург и 10 видеоклипа за вътрешна употреба.

Цифрова интеграция и автоматизация

Интегрирането на **ИТ системите за одит** продължи с цел подобряване на оперативната съвместимост между съществуващите системи и осигуряване на по-лесно ползване от потребителите. Това включва основната система за документиране на одита ASSYST и системата за управление на одита AMS. Беше въведена нова система за управление на работния процес при одобряването на документи (PASS), която се интегрира със системата EU Sign и позволява квалифициран електронен подпис. Бяха въведени и инструменти за улесняване и ускоряване на прегледа на документи. Използването на хранилището за данни на ЕСП беше разширено предвид факта, че все повече доклади позволяват интерактивното визуализиране и мониторинг на данни.

*Усъвършенствани услуги за
анализ на данни и ИТ одит*

Екипът DATA („Данни и технологии в одитната дейност“), създаден през 2021 г., продължи да работи по изпълнението на плана за развитие за по-добро използване на технологиите за постигане на одитните цели на ЕСП.

Членовете му работят в тясно сътрудничество с одитните екипи, за да разберат техните специфични процеси и нужди. В зависимост от сложността на необходимата подкрепа, работата на този екип варира от краткосрочни дейности до пълно участие в одитни задачи, както за експертите по данни, така и за одиторите в областта на ИТ.

Екипът DATA ръководи или участва в множество проекти в рамките на ЕСП:

- пилотен проект за оценка на начините за ефективно използване на платформата на Европейската комисия за електронни обществени поръчки;
- участие на експерти по данни в работната група за NGEU;
- разработване на прототип на инструмент с усъвършенствани функции за извличане на текст и семантично търсене за собствената работа на ЕСП;
- подпомагане на одиторите при избора на най-добрите налични инструменти от „инфраструктурата за науката за данните“, създадена през 2022 г., което дава възможност за обработка на данните и по-усъвършенствани анализ и визуализация.

След ускореното развитие на изкуствения интелект (ИИ), по-специално в областта на генеративния ИИ, екипът DATA изготви анализ на възможностите и предизвикателствата, свързани с ИИ, за ЕСП и нейната одитна дейност. След това екипът започна разработката на предложение за стратегия за използването на ИИ в одитния процес.

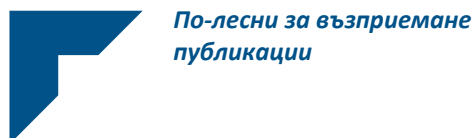
Иновации

ЕСП възприе нов подход към иновациите, при който се цели използването на нов вид **краткосрочни проекти за иновации** и създаването на лаборатория за иновации, в която ще се извършва изпитване на нови технологии. Краткосрочните проекти за иновации обикновено се стартират от потребители, които желаят да използват нов инструмент или технология, а ИТ екипът определя ръководител на проекта, който да работи с потребителя, като се грижи за технологичните аспекти и аспектите на управлението на информационните технологии. Първите краткосрочни проекти за иновации включват използването на безпилотни летателни апарати (дронове) за одит, изпитване на търговски инструменти за управление на одита, които биха могли да заменят ASSYST, и използването на генеративен изкуствен интелект.

Успоредно с това започна работата по създаването на мултидисциплинарен експертен център в областта на изкуствения интелект, който да подпомага горепосочената стратегия на ЕСП в областта на изкуствения интелект.

ЕСП продължи да участва активно в Групата за нови технологии на Междуйнституционалния комитет за цифрова трансформация, с акцент върху въпросите, свързани с изкуствения интелект през 2023 г.

Визуална комуникация

По-лесни за възприемане публикации

Използването на привличащи интереса методи за визуализация на данните придобива все по-голямо значение в контекста на взаимодействието със заинтересованите страни и достигането до гражданите на ЕС. През 2023 г. екипът за графичен дизайн в отдел „Комуникация“ на ЕСП продължи да оказва пряка подкрепа на одитните екипи чрез предоставянето на инфографики и илюстрации, съобразени с техните нужди и в съответствие с визуалната идентичност на организацията.

Използването на визуални материали в нашата комуникация може да направи резултатите от одитната ни дейност по-видими, по-лесно разбираеми и в крайна сметка по-достъпни за гражданите и заинтересованите страни, което ще придаде по-голяма стойност на дейността ни и ще засили въздействието на докладите. Новият уебсайт на ЕСП, стартиран през април 2023 г., допълнително подпомогна това усилие с по-модерния си облик и подобрени функции.

Одитна методология

AWARE

Одитната методология и насоките на ЕСП са описани на вътрешната цифрова платформа **AWARE** (в превод: **Достъпен уеб-базиран одитен ресурс**). Платформата се намира на [уебсайта на ЕСП](#). Това предоставя **единна точка за достъп** за обществеността до одитната ни методология.

Професионално обучение

2023 г.: целите за професионално обучение са изпълнени

През 2023 г. за пореден път беше надхвърлена определената **цел за професионално обучение**, която е 5 дни за неезиково обучение за одиторите годишно, в съответствие с препоръките на Международната федерация на счетоводителите, и 2 дни за служителите извън одита.

Одиторите на ЕСП са преминали средно **6,7 дни неезиково обучение** (6,9 през 2022 г. и 8,5 през 2021 г.), от които **4,5 дни обучение**, свързано с одита. Служителите на ЕСП извън одита са преминали средно **3,0 дни обучение** (3,6 през 2022 г. и 4,2 през 2021 г.). Както и през 2022 г., лекият годишен спад по двата показателя може да се обясни с постепенното завръщане към присъствени обучения на място, което осигурява по-добър учебен процес, но поради естеството си има по-малък капацитет в сравнение с алтернативите онлайн.

Обучения за одиторите, съобразени с нуждите

Екипът за професионално обучение постоянно се стреми да предоставя висококачествено обучение на служителите, като обръща особено внимание на **обучението, свързано с основната дейност на ЕСП — одита**. Един от ключовите приоритети е изграждането и подобряването на **познанията за областите на одит на ЕСП / политиките на ЕС**, в сътрудничество с одитните състави. През 2023 г. ЕСП организира няколко обучения, свързани с областите на политика и насочени към всички одитни състави. Обученията обхващаха приоритетни теми, определени в началото на годината.

Освен това продължи обучението на служителите във връзка с **NextGenerationEU (NGEU)** и **Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ)**. Между инициативите за обучение беше водещия двудневен курс за МВУ, който ЕСП изпълнява в сътрудничество с Европейския институт за публична администрация. Освен това ЕСП организира обученията относно рисковете, предизвикателствата и възможностите, свързани с МВУ, както и семинари за МВУ, на които външни експерти представиха своите виждания по теми, свързани с този инструмент.

През юни 2023 г. ЕСП актуализира своята **програма за обучение за използването на данни и технологии в одита**. В края на ноември се проведе пилотна сесия относно въвеждането на изкуствения интелект, която ще бъде последвана от още сесии през 2024 г.

*Нова рамка за
компетентностите
на одиторите*

През февруари 2023 г. ЕСП стартира проект за определяне на **нова рамка за компетентност на одиторите**. Тази рамка ще очертае компетентностите на одиторите на ЕСП в областта на финансите, съответствието и изпълнението, които са от основно значение за успешното изпълнение на техните задачи. Тя се основава на насоките на ИНТОСАЙ и на информацията, която ЕСП получи при консултации с 15 върховни одитни институции. Проектът все още е на начален етап и се очаква да бъде завършен през първата половина на 2024 г. Той ще осигури основа за оценка на нуждите от обучение и развитие и ще структурира предложенията на ЕСП за обучение в областта на одита въз основа на ключовите компетентности.

Писмени преводи

През 2023 г. в ЕСП бяха преведени и редактирани над **208 000 страници** (2022 г. — 203 700 страници), в т.ч. 12 900 страници, възложени за външен превод. Езиковите екипи използват както компютърни инструменти, така и технологии за машинен превод, за да рационализират процеса на превода. ЕСП изготви 52 публикации, в които приложи и провери стандартите на ЕСП за редакция и визуална идентичност. Преводачите на ЕСП участваха също в одитната дейност, като предоставиха **езикова подкрепа** по време на одитни посещения на място и срещи в онлайн или хибриден формат, и оказаха **подкрепа при изготвянето на доклади** с цел постигане на по-голяма езикова яснота. Те участваха и в **дейностите по комуникация**, като предоставиха езикови консултации и подобриха качеството на текстовете, адаптираха съобщенията към целевата аудитория, например през призмата на адаптиране към съответната култура.

Киберсигурност

*Киберсигурност:
растящ брой заплахи*

Екипът за ИТ сигурност на ЕСП е натоварен със задачата да поддържа сигурността на ИТ услугите. Подкрепа им оказва междуинституционалният екип за незабавно реагиране при компютърни инциденти — CERT-EU. Помощта на този екип се оказва особено полезна за справяне с киберинцидента, който възникна през юли 2023 г. Защитата на едно от нашите устройства за сигурност беше поставена под въпрос. По-нататъшните проверки обаче не установиха нарушение на сигурността на данните, нито други компрометирани системи.

Изпълнението на **плана на ЕСП за киберсигурност за периода 2022—2024 г.** напредва, като редица действия вече са приключени, а други са в процес на изпълнение. Едно от най-важните действия беше замената на VPN с технологията за дистанционен достъп Zero-Trust.

Фишингът продължава да бъде най-често срещаната киберзаплаха. ЕСП засили защитата на сигурността на електронните пощи, за да се справи със злонамерените имейли.

През 2023 г. бяха проведени няколко **кампании за информираност за фишинг**, включително една кампания на междуинституционално равнище под ръководството на ЕСП. Увеличава се броят на служителите на ЕСП, които идентифицират и докладват фишинг съобщения. Наред с това ЕСП започна да използва нов инструмент за целенасочено провеждане на фишинг кампании.

Повишаването на осведомеността относно киберсигурността сред служителите на ЕСП продължава да бъде един от основните акценти в работата на екипа на служителя по сигурността на информацията (ССИ). В допълнение към традиционната форма на комуникация, като обучения и бюлетини, бяха публикувани и няколко видеоинтервюта, които са ефективна и съвременна техника на комуникация.

ЕСП също така завърши въвеждането на SECABC — система, хоствана от Европейската комисия, за улесняване на обмена на криптирани имейли между институциите, органите и агенциите на ЕС.

Между другите дейности в тази област беше въвеждането в практиката на опцията „Не препращай“ в Outlook и забраната на приложението TikTok.

И накрая, ЕСП участва активно в подготовката на новия междуинституционален регламент в областта на киберсигурността и вече прилага много от неговите разпоредби.

Сгради

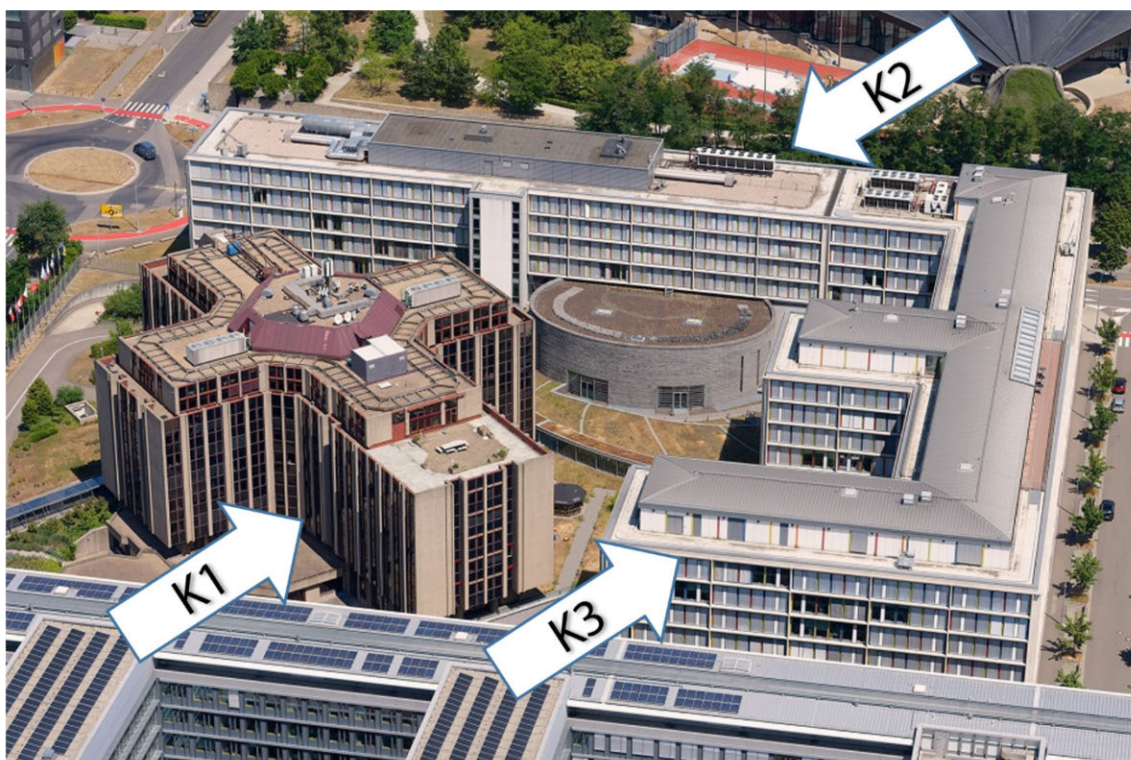

*Приобщаваща, сигурна
и екологична работна среда*

ЕСП твърдо вярва, че добрата работна среда е от ключово значение за постигането на стратегическите цели на институцията. Прякото въздействие върху благосъстоянието на персонала допринася за превръщането на ЕСП в привлекателно работно място.

ЕСП се стреми да осигурява устойчива работна среда, ориентирана към сътрудничество, благосъстояние, сигурност, приобщаване на всички служители, екологичност и безопасност.

Понастоящем ЕСП разполага с **три собствени сгради** в квартала Киршберг в Люксембург (сгради K1, K2 и K3), които функционират като единен, технически интегриран обект. ЕСП ползва и офис помещения под наем за своя център за възстановяване след аварии в Люксембург.

Екологично управление

Като институция на ЕС ЕСП има задължението да прилага принципите на доброто управление на околната среда във всички свои дейности. Ето защо тя се е ангажирала да **намалява непрекъснато своето въздействие върху околната среда**. Всяка година ЕСП наблюдава и анализира емисиите на парникови газове, генерирани вследствие на дейността ѝ.

ЕСП се гордее със своя **сертификат** по схемата на ЕС за управление и одит в областта на околната среда (EMAS). Понастоящем ЕСП успешно прилага **система за управление на въздействието върху околната среда в съответствие с EMAS** и напълно изпълнява изискванията за сертифициране по стандарта ISO 14001:2015.

След успешното подновяване на сертификата по EMAS до 2025 г., през октомври 2023 г. беше проведен ежегодният външен одит за проверка по EMAS. Проверката беше успешна — не бяха открити несъответствия и бяха установени много добри практики.

И накрая, беше одобрен нов план за действие във връзка с EMAS за периода 2023—2025 г.

Справяне с енергийната криза

ЕСП предприе няколко мерки за справяне с енергийната криза след въвеждането на плана на Комисията и Съвета „Да пестим газ за безпроблемна зима“. Беше постигнато намаление с 21 % за периода 2022—2023 г. в сравнение със средното потребление за предходните пет години.

ЕСП продължава да се придържа и към препоръката на люксембургското правителство за ограничаване на температурата в сградите на обществените органи до 20 С.

След енергийния одит на сградите през 2022 г. ЕСП предприе необходимите стъпки за намаляване на потреблението на енергия в сградите, като например прилагането на няколко мерки през лятото на 2023 г.: температурата в климатизираните зони беше повишена, вентилационните и охладителните системи в някои зони на сградите бяха изключени и осветлението по коридорите и стълбищата в сгради К1 и К2 беше намалено до минималното безопасно ниво.

Пътна карта за намаляване на емисиите до 2030 г.

През 2022 г. беше проведено проучване на възможността за намаляване на емисиите на парникови газове на ЕСП. Потенциалните намаления на емисиите бяха оценени въз основа на годишни изчисления на въглеродния отпечатък и идеи, събрани по време на консултация с всички отдели и служители на ЕСП през пролетта на 2022 г. Оперативните екипи определиха и анализираха 371 идеи за намаляване на емисиите, което доведе до създаването на три пътни карти. Въз основа на този анализ приехме **нова програма в областта на околната среда за периода 2023—2025 г.**

Докладване във връзка с устойчивото развитие

През 2023 г. ЕСП публикува своя **втори Доклад за устойчиво развитие**, който се отнася за 2022 г. Докладването във връзка с устойчивото развитие представлява процес на оценка, измерване и докладване на начина, по който организацията разглежда и управлява своето съществено въздействие в областта на икономиката, околната среда и обществото. В този доклад се прави преглед на екологичното, икономическото и социалното въздействие от дейността на ЕСП. Той разглежда как одиторите проверяват по време на одит дали предоставените от ЕС средства подпомагат устойчивия и приобщаващ растеж в Европа и по света. Той също така предоставя информация за отражението на организационната структура на ЕСП и на административната ѝ работа върху изпълнението на тази мисия.

Докладът на ЕСП за устойчиво развитие за 2023 г. е включен като **приложение** към настоящия доклад.

BG

Приложение

**Доклад на Европейската
сметна палата
за устойчиво развитие
за 2023 година**

**ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА**

Въведение

01 В настоящото приложение се представя актуална информация за действията, които Европейската сметна палата (ЕСП) предприема във връзка със своя ангажимент да бъде устойчива институция. Информацията, включена в доклада, е подбрана въз основа на Стандартите на Глобалната инициатива за отчитане (ГИО)¹, като са взети предвид контекстът на дейност на ЕСП и нейните особености като публична институция. В настоящото приложение се описват мерките на ЕСП във връзка с икономическото, социалното и екологичното въздействие от нейната дейност както във вътрешен, така и във външен план.

02 ЕСП изготвя доклад за устойчиво развитие за трета поредна година. На уебсайта на ЕСП могат да бъдат разгледани първият и вторият доклад, съответно за **2021 г.** и **2022 г.** Приканваме Ви да се запознаете с докладите за предходните две години, тъй като те допълват доклада за 2023 г.

03 Към момента на изготвянето на настоящия документ някои данни — по-специално относно потреблението на ресурси — все още не бяха налични. В тези случаи ЕСП използва данните за 2022 г.

04 Допълнителна информация относно дейностите и одитните доклади на ЕСП може да се намери на нашия уебсайт: www.eca.europa.eu. Можете също така:

- да ни следвате в [X](#) (наричан по-рано Twitter);
- да посетите нашите профили в [LinkedIn](#) и [Facebook](#);
- да гледате видеоклиповете ни в [Youtube](#).

¹ Глобалната инициатива за отчитане е международна организация с нестопанска цел. ГИО изготвя безплатни насоки за докладване за устойчиво развитие, които позволяват на дружествата и организацията да докладват икономическите, екологичните, социалните и управленските резултати от своята дейност. Рамката на ГИО за докладване за устойчиво развитие помага на дружествата да идентифицират, събират и докладват тази информация по ясен и съпоставим начин.

Икономически стандарти

Икономически резултати

05 Финансовите разпоредби, приложими за ЕСП, са определени в [Договора за функционирането на Европейския съюз](#)². През 2023 г. бюджетът на ЕСП възлиза на 175,1 млн. евро (162,1 млн. евро през 2022 г.), като процентът на изпълнението му е 98 % (98,5 % през 2022 г. и 97 % през 2021 г.). Този бюджет представлява приблизително 1,5 % от общия размер на административните разходи на ЕС (или по-малко от 0,1 % от общите разходи на ЕС).

06 Годишните отчети на ЕСП се изготвят от нейния отговорен счетоводител и се одитират ежегодно от външен одитор. Одитираните годишни отчети, заедно с докладите на външния одитор, се изпращат на Европейската комисия за целите на консолидацията, както и на Европейския парламент и на Съвета.

07 В своя годишен [Доклад за бюджетното и финансовото управление](#) ЕСП прави преглед на изпълнението на своя бюджет и предоставя пояснения за събитията, оказали съществено влияние върху нейната дейност. Той се представя на Европейската комисия, Европейския парламент и Съвета.

Целите на ООН за устойчиво развитие в контекста на Европейския съюз

08 Като върховна одитна институция ЕСП има възможност чрез своите одити да допринесе за постигането на 17-те [цели за устойчиво развитие \(ЦУР\)](#) на Организацията на обединените нации (ООН). В рамките на своите правомощия и приоритети ЕСП може да наблюдава изпълнението и напредъка и да посочва областите за подобрене по отношение на всички цели за устойчиво развитие.

09 Въпреки че не е провеждала одити, които да са насочени конкретно към изпълнението на ЦУР, ЕСП е публикувала редица доклади по теми, свързани с една или повече от тези цели. През 2023 г. бяха публикувани 35 специални доклада и прегледа, 89 % от които (62 % през 2022 г.) обхващат теми, които са от значение за постигането на ЦУР на ООН. В таблицата по-долу е представен преглед на докладите на ЕСП и съответните ЦУР, с които те са свързани. [Тук](#) можете да намерите редовно актуализирана информация по тази тема.

² Членове 310—325.

Таблица 1 — Доклади на ЕСП за 2023 г., свързани с ЦУР на ООН

Доклад	Конкретна ЦУР, с която е свързан докладът
<p>Специален доклад 01/2023 „Инструменти за улесняване на пътуванията в рамките на ЕС по време на пандемията от COVID-19 — въздействието на предприетите инициативи варира от успех до ограничено използване“</p>	<p>Не е приложимо</p>
<p>Специален доклад 02/2023 „Адаптиране на правилата на политиката на сближаване в отговор на пандемията от COVID-19 — средствата са разходвани по-гъвкаво, но е необходимо да се извлекат поуки относно използването на политиката на сближаване като инструмент за реагиране при кризи“</p>	
<p>Специален доклад 03/2023 „Интеграция на вътрешния пазар на електроенергия — сложната правна структура, закъсненията, слабостите в управлението и непълният надзор на пазара затрудняват цялостното постигане на амбициозната цел“</p>	
<p>Специален доклад 04/2023 „Световен алианс за борба с изменението на климата (+) — резултатите не отговарят на амбициите“</p>	
<p>Специален доклад 05/2023 „Финансова среда на ЕС — съчетание от разнородни елементи, което се нуждае от допълнително опростяване и по-голяма отчетност“</p>	<p>Не е приложимо</p>
<p>Специален доклад 06/2023 „Конфликт на интереси при разходването на средства по политиката на сближаване и селскостопанската политика на ЕС — съществува рамка за неговото предотвратяване, но са налице пропуски в мерките за прозрачност и разкриване“</p>	
<p>Специален доклад 07/2023 „Система на Комисията за контрол на Механизма за възстановяване и устойчивост — въпреки заявените амбиции новият модел на изпълнение не осигурява необходимата увереност и отчетност на ниво ЕС“</p>	
<p>Специален доклад 08/2023 „Интермодални товарни превози — ЕС все още не успява да замени шосейния транспорт с други начини за превоз на товари“</p>	
<p>Специален доклад 09/2023 „Обезпечаване на веригите за доставки на селскостопански продукти по време на пандемията от COVID-19 — навременна подкрепа от ЕС, но недостатъчно добре насочена от държавите членки“</p>	

Доклад	Конкретна ЦУР, с която е свързан докладът
<p>Специален доклад 10/2023 „Подготвително действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната — извлечени са поуки, но използването му като тест за увеличаване на разходите за отбрана на ЕС е с малък ефект поради ограничения във времето и недостатъчно резултати“</p>	
<p>Специален доклад 11/2023 „Подкрепа от ЕС за цифровизацията на училищата — значителни инвестиции, но липсва стратегически акцент при използването на финансирането от ЕС от страна на държавите членки“</p>	
<p>Специален доклад 12/2023 „Надзор от ЕС върху кредитния риск на банките — ЕЦБ засилва тази функция, но трябва да се направи повече за постигане на по-големи гаранции за добро управление и покритие на кредитния риск“</p>	
<p>Специален доклад 13/2023 „Одобрени икономически оператори — солидна митническа програма с неизползван потенциал и нехармонизирано прилагане“</p>	
<p>Специален доклад 14/2023 „Програмиране на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа — програмите са разработени задълбочено, но съществуват слабости в методите на разпределение на средствата и мониторинга на въздействието“</p>	
<p>Специален доклад 15/2023 „Промислена политика на ЕС в областта на акумулаторните батерии — необходим е нов стратегически тласък“</p>	
<p>Специален доклад 16/2023 „Управление от страна на Комисията на дълга по NGEU — обнадеждаващо начало, но е необходимо по-добро хармонизиране с най-добрите практики“</p>	
<p>Специален доклад 17/2023 „Кръгова икономика — бавен преход от страна на държавите членки въпреки действията на ЕС“</p>	
<p>Специален доклад 18/2023 „Цели на ЕС в областта на климата и енергетиката — целите за 2020 г. са изпълнени, но липсват данни, че се предприемат достатъчно действия за постигане на целите за 2030 г.“</p>	

Доклад	Конкретна ЦУР, с която е свързан докладът
<p>Специален доклад 19/2023 „Усилия на ЕС за устойчиво управление на почвите — недостатъчно амбициозни стандарти и ограничено насочване“</p>	
<p>Специален доклад 20/2023 „Подкрепа за хората с увреждания — реалното въздействие на действията на ЕС е ограничено“</p>	
<p>Специален доклад 21/2023 „Инициативата Spotlight за премахване на насилието над жени и момичета — амбициозен замисъл, но засега с ограничено въздействие“</p>	
<p>Специален доклад 22/2023 „Енергия в ЕС, произвеждана от възобновяеми източници в морето — амбициозни планове за растеж, но устойчивостта продължава да бъде предизвикателство“</p>	
<p>Специален доклад 23/2023 „Преструктуриране и засаждане на лозя в ЕС — неясно отражение върху конкурентоспособността и недостатъчно амбициозни екологични цели“</p>	
<p>Специален доклад 24/2023 „Интелигентни градове — налице са конкретни решения, но липсата на цялостен подход създава несигурност за по-широкото им възприемане“</p>	
<p>Специален доклад 25/2023 „Политика на ЕС в областта на аквакултурите — застой в производството и неясни резултати въпреки увеличеното финансиране от ЕС“</p>	
<p>Специален доклад 26/2023 „Рамка за мониторинг на изпълнението на Механизма за възстановяване и устойчивост — измерва се напредъкът в изпълнението, но постигнатите резултати не се отчитат в достатъчна степен“</p>	
<p>Специален доклад 27/2023 „Скрининг на преките чуждестранни инвестиции в ЕС — предприети са първи стъпки, но все още има съществени ограничения за ефективното преодоляване на рисковете за сигурността и обществения ред“</p>	<p>Не е приложимо</p>
<p>Специален доклад 28/2023 „Обществени поръчки в ЕС — по-ниска конкуренция при поръчките за строителство, доставки и услуги през периода 2011—2021 г.“</p>	

Доклад	Конкретна ЦУР, с която е свързан докладът
<p>Специален доклад 29/2023 „Подпомагане от ЕС за устойчиви биогорива в транспорта — неясен път напред“</p>	
<p>Преглед 01/2023 „Финансиране от ЕС по политиката на сближаване и по Механизма за възстановяване и устойчивост — сравнителен анализ“</p>	<p>Не е приложимо</p>
<p>Преглед 02/2023 „Действия на ЕС във връзка с нарастващото количество опасни отпадъци“</p>	
<p>Преглед 03/2023 „Транспортиране на живи животни в ЕС — предизвикателства и възможности“</p>	
<p>Преглед 04/2023 „Цифровизация на управлението на средства от ЕС“</p>	
<p>Преглед 05/2023 „Реформа на икономическото управление на ЕС — възможности, рискове и предизвикателства“</p>	
<p>Преглед 06/2023 „Годишен доклад на Европейската комисия за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС за 2022 година“</p>	

Практики за възлагане на обществени поръчки

10 Практиките на ЕСП за възлагане на обществени поръчки са съобразени с [Финансовия регламент](#)³ и ЕСП прилага предвидените в него процедури за възлагане на обществени поръчки при придобиването на стоки, услуги или строителство. [Общите условия за извършване на доставки, услуги и строителни работи](#) са публичен документ, публикуван на уебсайта на ЕСП, в който се определят договорните отношения между ЕСП и нейните доставчици на стоки, услуги и строителство.

³ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза.

11 През 2023 г. общата стойност на закупените от ЕСП стоки и услуги е 23 426 750,05 евро (5 512 853 евро през 2022 г. и 15 215 515 евро през 2021 г.), от които 21 453 665,05 евро е размерът на покупките от местни доставчици (4 848 701 евро през 2022 г. и 10 144 812 евро през 2021 г.). Делът на разходите по договори с местни доставчици е 91,58 % (88 % през 2022 г. и 67 % през 2021 г.).

12 За целите на прозрачността практиките и процедурите на ЕСП за възлагане на обществени поръчки се оповестяват публично. На [уебсайта](#) на ЕСП се публикуват поканите за представяне на оферти на ЕСП, планираните процедури за възлагане на поръчки с ниска и средна стойност, годишните списъци на договорите и общите условия, приложими за всички поръчки с ниска и средна стойност.

Борба с корупцията

13 По отношение на операции, за които се разглежда рискът от корупция, трябва да се направи разграничение между външни и вътрешни операции. „Външни операции“ са операции в рамките на бюджета на ЕС, които ЕСП проверява като част от своята одитна дейност.

14 В качеството си на външен одитор на ЕС ЕСП няма правомощия да разследва случаи на предполагаеми измами, засягащи финансовите интереси на ЕС. Въпреки че може да е трудно да се установи измама чрез стандартните одитни процедури, всяка година в своята дейност ЕСП разкрива известен брой случаи на предполагаема измама. Те се докладват на ОЛАФ — Службата на Европейския съюз за борба с измамите, чрез установени механизми и канали за сътрудничество между двете организации. Ако бъде счетено за необходимо, тези случаи могат да бъдат докладвани едновременно с това и на Европейската прокуратура.

15 През 2023 г. не са докладвани случаи на измама във връзка с вътрешни операции.

16 Що се отнася до провеждането на обучения с превантивна цел, през 2023 г. ЕСП организира 24 курса за обучение по политики и процедури за борба с корупцията (21 курса през 2022 г. и 15 курса през 2021 г.) с обща продължителност от 175 часа (156 часа през 2022 г. и 76 часа през 2021 г.).

17 На тези прояви присъстваха 1 069 участници⁴ (612 през 2022 г. и 1 011 през 2021 г.), като тя бяха отворени за всички служители на институцията, включително за членовете на ЕСП.

⁴ Данните се отнасят до общия брой на присъствалите.

Социални стандарти

Набиране на служители

18 ЕСП разчита на уменията и мотивацията на своите служители, за да постигне целите на годишната си работна програма. Ето защо назначаването на подходящите кадри в подходящия момент е ключов приоритет, а стратегиите за мотивация на служителите са изключително важни. В [таблица 2](#) е показана кадровата ситуация в края на 2023 г. с разбивка по националност и категория на служителите.

Таблица 2 — Персонал на ЕСП към 31.12.2023 г.⁵

Държава	Длъжностни лица	Срочно наети служители	Договорно наети служители	КНЕ	Общ брой служители
Австрия	7	5		1	13
Белгия	44	7	9		60
България	28	7			35
Хърватия	3	6	2	1	12
Кипър	4	4	1		9
Чешка република	26	4	1	1	32
Дания	6	4			10
Естония	9	4	1		14
Финландия	13	5		1	19
Франция	79	24	18	3	124
Германия	63	14	2		79
Гърция	36	18	6	3	63
Унгария	24	6	2		32
Ирландия	10	8	1		19
Италия	52	13	7		72
Латвия	10	5	1	1	17
Литва	14	5	5		24
Люксембург	3	4	5	1	13
Малта	5	6			11
Нидерландия	8	4			12
Полша	52	7	4	2	65

⁵ В таблицата е представен действителният брой служители, които работят в ЕСП към 31 декември 2023 г. (857 длъжностни лица и срочно наети служители, 26 командировани национални експерти (КНЕ) и 86 договорно наети служители). Таблицата не включва 25-те членове на ЕСП. Също така броят на постоянните и временните длъжности (посочен на стр. 50 от основната част на настоящия документ) е по-голям (882 щатни бройки), тъй като в него се включват незаетите длъжности към края на 2023 г.

Държава	Длъжностни лица	Срочно наети служители	Договорно наети служители	КНЕ	Общ брой служители
Португалия	26	9	9		44
Румъния	46	9	2	2	59
Словакия	9	3		3	15
Словения	10	6	3		19
Испания	44	11	7	1	63
Швеция	13	2		1	16
Украйна		1		5	6
Обединено кралство	9	3			12
Общо	653	204	86	26	969

Източник: ЕСП.

Към края на 2023 г. в ЕСП работят 969 служители⁶ (954 служители през 2022 г.), 67,4 % от които са длъжностни лица (68,2 % през 2022 г.). ЕСП назначава персонал от всички 27 държави — членки на ЕС, и от Обединеното кралство. Повече информация относно назначаването на служители през 2023 г. може да се намери в раздел „Набиране на персонал“ в основната част на настоящия документ.

19 В раздел „Равни възможности“ в основната част на доклада са представени статистически данни за съотношението между половете в ЕСП.

20 На 1 януари 2022 г. ЕСП въведе хибриден модел на работа, чийто гъвкав подход към работното време представлява съществен елемент от управлението на човешките ресурси. От въвеждането на този модел насам гъвкавото работно време е обичайният режим на работа. Той позволява на служителите да постигнат по-добро равновесие между професионалния и личния живот, като същевременно се отчитат нуждите на службата. Този режим на работа също така се отразява положително на съотношението между половете и организационната ефективност.

21 ЕСП участва в стартирана от комисар Йоханес Хан инициатива на високо равнище за превръщане на Люксембург в по-привлекателно работно място. Целта на инициативата е да се договорят конкретни действия, които да бъдат изпълнени от всички институции на ЕС със седалище в Люксембург. Институциите се споразумяха да създадат четири работни групи, които да разработят 12 конкретни действия. Председател на една от работните групи е директорът на Дирекция „Човешки ресурси“ на ЕСП. Тя се състои от две работни подгрупи: една, насочена към междуинституционалната комуникация, и втора, посветена на насърчаване на отношенията с европейската академична общност — известна също като „мрежа REA“ (Relations with European Academia (network)) — която се ръководи от ЕСП.

⁶ Без 25-те членове на ЕСП.

Равни възможности, многообразие и приобщаване

22 ЕСП е работодател, ангажиран да предоставя равни възможности за професионално развитие на своите служители на всички равнища в организацията. Принципът за равни възможности е залегнал в член 1 от [Правилника за длъжностните лица](#), който забранява дискриминацията на каквото и да е основание. Това изисква постигане на пълно равенство между мъжете и жените на работното място.

23 През 2023 г. ЕСП продължи активно да прилага своята [политика на многообразие и приобщаване](#), която беше въведена през 2021 г. Така например в рамките на институцията бяха публикувани актуализирани насоки за равни възможности за служителите, различни покани за изразяване на интерес за набиране на вътрешни и външни медиатори и доверени съветници, както и актуализация на насоките относно връщането на работа след дългосрочен отпуск по болест. От началото на 2023 г. ЕСП предлага също така „първа помощ“ във връзка с психичното здраве на служителите.

24 От 2023 г. ЕСП е също така член на [Международната мрежа за двойна кариера \(IDCN\)](#) в Люксембург — световна организация за подпомагане на професионалното развитие и благосъстоянието на партньорите и съпрузите на служителите. Мрежата предлага широк спектър от услуги — от информация за местния пазар на труда до предоставяне на помощ за изготвяне на автобиографии, участие в прояви за създаване на контакти и осигуряване на достъп до местните бизнес мрежи чрез други членове на IDCN. Партньорите и съпрузите на служителите на ЕСП, пребиваващи в Люксембург, могат да се присъединят към мрежата.

25 Тази година ЕСП беше номинирана за наградата на омбудсмана за добра администрация в знак на признание за организираната от нея седмица на осведомеността за хората с увреждания (в категорията „Високи постижения в областта на многообразието и приобщаването“). Наградата на Европейския омбудсман за добра администрация отличава работата на органите на ЕС, която оказва видимо и пряко положително въздействие върху живота на хората в Европа и извън нея. Целта е техният пример да бъде представен на вниманието на по-широка аудитория и допринесе за разпространяването на добри практики в рамките на институциите.

26 През 2023 г. не са докладвани случаи на дискриминация.

Свобода на сдружаване и колективно договаряне

27 За всички служители се прилага [Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз и Условиата за работа на другите служители на Европейския съюз](#).

28 Служителите на ЕСП имат право на свободно сдружаване. Това се урежда от рамково споразумение със синдикалните организации, подписано през 2018 г. В споразумението се уреждат също така ролята и функциите на синдикалните организации и помирителните процедури, както и правото на служителите да стачкуват. Към настоящия момент единствената синдикална организация, подписала това споразумение, е *Union Syndicale Luxembourg (USL)*.

29 Персоналът се представлява и от Комитета на персонала, който се състои от служители с различни административни степени и от различни функционални групи. Комитетът на персонала може да обсъжда с администрацията всички въпроси, повдигнати от служители на ЕСП.

30 Сформирането на Комитет на персонала е предвидено в член 9 от [Правилника за длъжностните лица](#), който изисква с него да се провеждат консултации в редица области, като повишаване в длъжност, сертифициране и ранно пенсиониране. Комитетът на персонала има представители и в различни консултативни комитети (по професионално обучение, информационни технологии и информация, здраве и безопасност и кетъринг). Освен това той предоставя становище по някои административни въпроси, свързани например с вътрешни конкурси, наемане на работа, подновяване на договори, прекласиране и командировки.

31 През 2023 г. минималното предоставяно от ЕСП възнаграждение при постъпване на работа беше за договорно наети служители от функционална група FG I, степен 3, стъпка 3, което съответства на месечна заплата от 3 119,25 евро. За сравнение през 2023 г. минималната месечна работна заплата за квалифицирани работници в Люксембург е 3 085,11 евро.

Професионално образование и обучение

32 От периода на пандемията насам и с въвеждането на хибридна работна среда в дейността по обучение се използва комбинация от онлайн и присъствени курсове. През 2023 г. ЕСП организира общо 544 учебни прояви (663 през 2022 г.), обхващащи широк кръг от теми, за общо 12 041 участници (16 014 през предходната година). Повече информация относно възможностите за обучение, които ЕСП предлага, може да се намери в раздел [„Професионално обучение“](#) в основната част на настоящия документ.

Екологични стандарти

Политика на ЕСП в областта на околната среда

33 ЕСП прие първата си политика в областта на околната среда (EMAS) през 2014 г. Свързаният с тази политика процес следва тригодишен цикъл. В края на 2022 г. третият цикъл на EMAS приключи успешно и сертификатът на ЕСП по EMAS⁷ беше подновен за още три години.

34 В рамките на тази политика ЕСП се ангажира:

- да предприема мерки за предотвратяване на замърсяването и намаляване на емисиите на въглероден диоксид;
- да насърчава ефективно използване на енергията и да предприема мерки за намаляване на потреблението на електроенергия и вода;
- да следи за по-ефективно използване на хартията, за да се намали употребата ѝ;
- да включва критерии, свързани с околната среда, в своите процедури за възлагане на обществени поръчки;
- да въведе най-добрите практики за управление на отпадъците;
- да насърчава устойчиво поведение и активен принос от страна на всички служители за постигане на целите на политиката.

35 В тази връзка през март 2023 г. ЕСП определи нови и амбициозни цели за периода 2023—2025 г., като актуализира също така своя план за действие.

Обобщение на резултатите в областта на околната среда

36 ЕСП систематично наблюдава нивото на потребление на комунални услуги в институцията и е решена да предприеме мерки за намаляването му. Например ЕСП предприе редица стъпки за намаляване на потреблението на енергия. Те включват модернизиране на вентилационните системи, постепенна замяна на конвенционалните електрически крушки със светодиодни (LED) крушки с по-ниско потребление и намаляване на времето за вентилация и охлаждане през летните месеци.

⁷ ЕСП отговаря на изискванията за сертифициране по международно признатия стандарт за качество ISO 14001:2015 (Система за управление на околната среда) и е официално сертифицирана по ISO 14001.

37 Данните за потреблението на комунални услуги обикновено стават известни през второто тримесечие на следващата година и затова към момента на изготвяне на настоящия доклад ЕСП все още не разполагаше с данни за 2023 г. Поради тази причина ЕСП извърши анализ на тенденциите в потреблението за 2022 г. спрямо 2021 г.

Таблица 3 — Сравнение на потреблението на комунални услуги през 2022 г. спрямо 2021 г. и тенденция от 2014 г. насам

Показатели на база ЕПРВ ⁸		За период от една година	За периода от 2014 г. насам	
	Електроенергия	3,57 MWh/ЕПРВ	- 2,7 %	- 34,5 %
	Отопление (стандартизирано потребление)	3,08 MWh/ЕПРВ	- 6,0 %	- 22,2 %
	Хартия	2 929,33 страници/ЕПРВ	+ 46,5 %	- 83,5 %
	Емисии	8,25 tCO ₂ e/ЕПРВ	+ 3,9 %	- 29,5 %
	Отпадъци ⁹	109,13 кг/ЕПРВ	+ 39,9 %	- 33,7 %
	Вода	7,37 м ³ /ЕПРВ	+ 24,0 %	- 45,3 %

Източник: ЕСП.

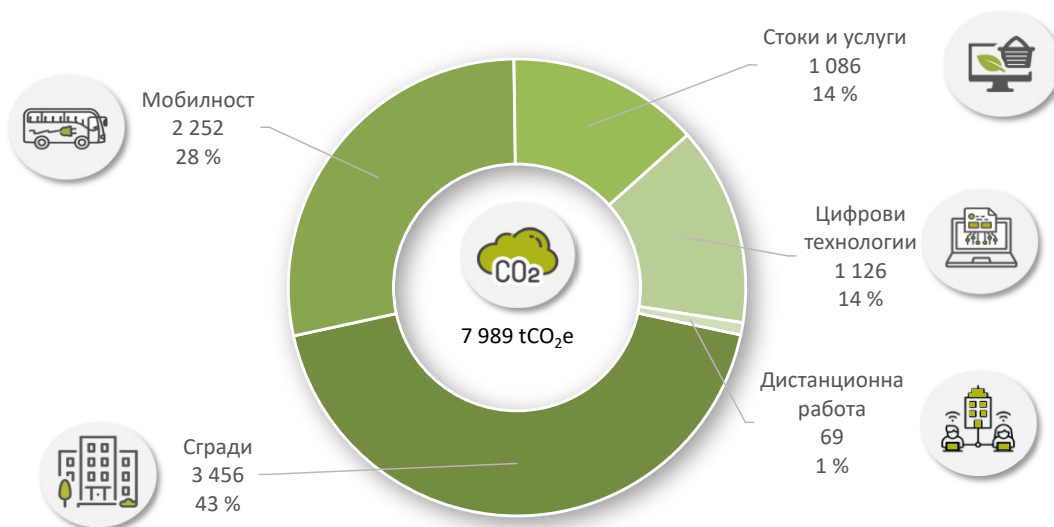
38 Значителното покачване на стойностите на показателите за потребление на вода и хартия и генериране на отпадъци са свързани с възобновяването на присъствената форма на работа на служителите в помещенията на ЕСП след премахването на ограниченията във връзка с COVID. С връщането на служителите в офиса се увеличи количеството храна, приготвяна в столовата на ЕСП, както и това на потребената вода и генерираните отпадъци.

39 Като част от усилията за опазване на околната среда ЕСП наблюдава данните за въглеродния отпечатък на институцията, като целта е той да бъде намален. Емисиите на парникови газове (ПГ), генерирани от ЕСП за 2022 г., възлизат общо на 7 989 тона еквивалент на въглероден диоксид (tCO₂e), което представлява намаление от 25 % за периода от 2014 г. насам. Тези резултати са пряко свързани с изпълнението на досегашните планове за действие на ЕСП.

⁸ ЕПРВ: еквивалент на пълно работно време.

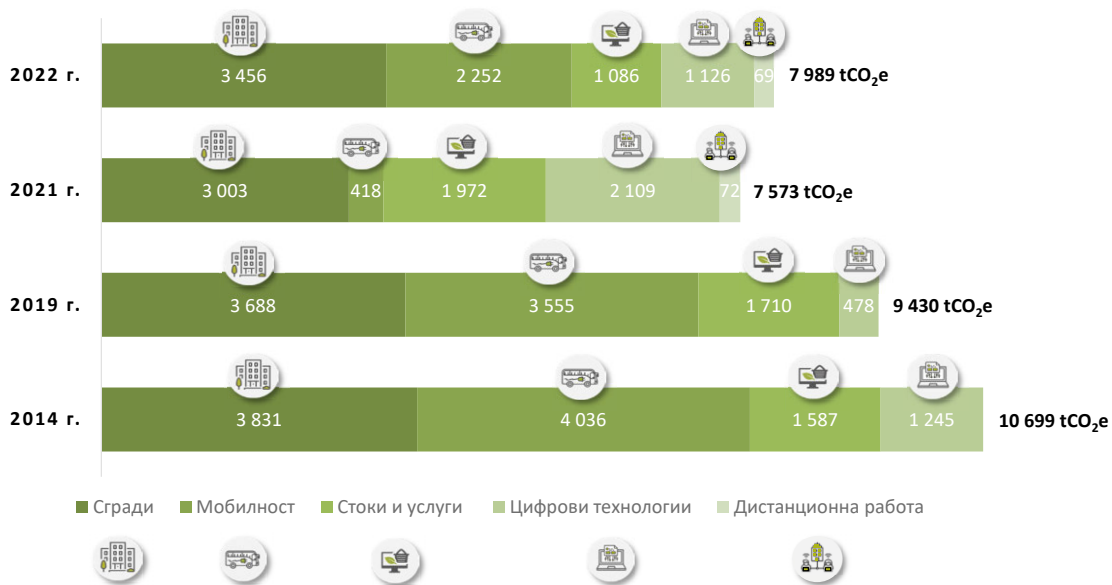
⁹ Измервателните параметри, използвани за периода 2014—2022 г., не са еквивалентни.

Графика 1 — Общ размер на емисиите на парникови газове за 2022 г.

Източник: Изчисления, извършени от 21 Solutions, въз основа на данни на ЕСП.

Графика 2 — Промяна в стойностите на общия въглероден отпечатък на ЕСП за периода от 2014 г. насам

Източник: Изчисления, извършени от 21 Solutions, въз основа на данни на ЕСП.

Биологично разнообразие

40 Дейността на ЕСП има ограничено въздействие върху биологичното разнообразие. Въпреки това ЕСП наблюдава и оценява оказваното от нея въздействие от гледна точка на неговата тежест, честотата, с която то се проявява, както и на това доколко даденото въздействие е в неин контрол. Ако значимостта на даден проблем нарасне, институцията предприема действия за намаляване на свързаните с това рискове.

41 През 2023 г. ЕСП извърши разширен анализ на отражението на дейността и сградите ѝ върху биологичното разнообразие. Въздействието на ЕСП е най-съществено в областите на мобилността и използването на сградите. Основните източници на това въздействие са пътувания, свързани с дейността (главно одитни посещения), и ежедневното пътуване до офиса. Второто по значимост въздействие е свързано с използването на сградите: потребление на енергия, използване на съоръжения, ИТ ресурси и оборудване и кетъринг.

42 За да компенсира отрицателното въздействие от своята дейност, ЕСП се стреми да оказва положително влияние върху биологичното разнообразие посредством няколко дейности и проекти, които, макар че може да изглеждат незначителни, допринасят съществено за повишаване на осведомеността сред служителите. През 2023 г. примери за такива действия са:

- дейности на екологичната общност на ЕСП: служители доброволци се грижат за обща градина в комплекса от сгради на ЕСП и създадоха „библиотека за семена“; ЕСП подписа партньорство с местна неправителствена организация, *natur&ëmwelt Fondation Hëllef fir d’Natur*, и служители засадиха дървета в местна гора (около 1 000 дървета бяха засадени в рамките на две различни дейности); ЕСП организира работилници за поправки (Repair cafés), където доброволци от персонала ремонтират повредени домакински уреди и предмети на колегите си.
- пчеларство: в комплекса на ЕСП продължават успешно да се полагат грижи за няколко пчелни семейства, благодарение на което ЕСП произведе свой собствен мед. Тази дейност се извършва от доброволци. Произведеният мед се поднася като подарък за протоколни цели.
- за пръв път в своя нов план за действие в областта на околната среда институцията си постави измерима цел във връзка с биологичното разнообразие, насочена към увеличаване на зелените площи с 1 % до края на 2025 г.
- за пръв път за служителите беше организиран семинар в областта на биологичното разнообразие с цел повишаване на осведомеността относно въздействието на загубата на биоразнообразие. Служителите също така имаха възможност да посетят с екскурзовод водната кула Van de Gasperich с цел да подобрят разбирането си за въпросите, свързани с управление на водите.

Повишаване на осведомеността

43 ЕСП продължи да организира за служителите си събития, лекции и сесии по обмен на знания. Също така нейните одитори споделяха опита си и докладваха констатациите си пред институциите на ЕС:

- ЕСП участва в междунституционалните дни на EMAS на ЕС, на които представи своя доклад за устойчиво развитие за 2022 г. и доклад относно отговора на агенциите на ЕС на енергийната криза и изготвяното от тях докладване във връзка с устойчивото развитие. Беше представена също така инициативата Repair café.
- През 2023 г. ЕСП подписа конвенция с Министерството на транспорта на Люксембург за разработване на план за мобилност с цел увеличаване на използването на екологосъобразна мобилност от страна на персонала.
- ЕСП започна да следи по-отблизо генерираните отпадъци чрез използването на специализиран софтуер и закупуването на електронни везни.
- ЕСП организира различни модули за обучение на персонала по теми, свързани с околната среда, включително онлайн обучение за новоназначени служители под формата на т. нар. Climate Fresk (семинар, посветен на фундаменталната наука, свързана с климатичните промени), както и лекция относно анализа на системния риск.

АВТОРСКИ ПРАВА

© Европейски съюз, 2024 г.

Политиката на ЕСП относно повторната употреба е определена в [Решение № 6-2019 на Европейската сметна палата](#) относно политиката за свободно достъпни данни и повторната употреба на документи.

Освен ако не е посочено друго (напр. в отделни известия за авторските права), създаденото от ЕСП съдържание, притежавано от ЕС, е лицензирано по [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Това означава, че като правило повторната употреба е позволена, при условие че са посочени първоначалните източници и всички извършени промени. Лицето, което използва информацията на ЕСП повторно, следва да не изменя първоначалния смисъл или послание на документите. ЕСП не носи отговорност за последствия, възникнали в резултат на повторното използване.

Необходимо е да се получи допълнително разрешение в случаите, когато дадено съдържание изобразява разпознаваеми частни лица, например на снимки на персонала на ЕСП, или когато е включено съдържание на трети страни.

В случаите, когато е получено такова разрешение, то отменя и заменя горепосоченото общо разрешение и ясно посочва всички ограничения при използването.

За следните снимки повторното използване е разрешено, при условие че се посочи притежателят на авторските права, източникът и, където е упоменато, имената на фотографите:

Стр. 6: © Европейски съюз, 2023 г. *Източник:* Европейска сметна палата.

Стр. 12 (2-ри ред, дясно): © Европейски съюз, 2021 г. *Източник:* Европейска комисия — фотограф: Christophe Licorre. Архитекти на сградата: André Polak, Lucien De Vestel и Jean Gilson.

Стр. 20, 21 и 31: © Европейски съюз, 2023 г. *Източник:* Европейска сметна палата.

Стр. 33: © Европейски съюз, 2023 г. *Източник:* Европейски парламент / Alexis Haulot.

Стр. 36: © Европейски съюз, 2023 г. *Източник:* Европейска комисия / Christophe Licorre.

Приложение — Доклад на Европейската сметна палата за устойчиво развитие за 2023 г.:

Корица: © Европейски съюз, 2017 г. *Източник:* Европейска сметна палата. Архитекти на сградите: Paul Noël (1988 г.) и Jim Clemes (2004 г. и 2013 г.).

Таблица 1 – **икони ЦУР**: © Организация на обединените нации. Всички права запазени.

Съдържанието на настоящата публикация не е одобрено от Организацията на обединените нации и не отразява вижданията на тази организация и на нейните служители. Източник на иконите за езиците, които не са официални езици на ООН, е [Trello](#) или Европейската сметна палата. ООН не поема никаква отговорност, произтичаща от превода на текста на иконите за ЦУР на езици, които не са официални езици за ООН.

За използването или възпроизвеждането на съдържание, което не е собственост на ЕС, може да е необходимо да се потърси разрешение директно от носителите на авторските права:

Стр. 12 (1-ви ред, ляво): © stock.adobe.com/Rusland.

Стр. 12 (1-ви ред, дясно): © stock.adobe.com/kunakorn.

Стр. 12 (2-ри ред, ляво): © shutterstock.com/ArtemKontratiev.

Стр. 12 (3-ти ред, ляво): © stock.adobe.com/katafree.

Стр. 12 (3-ти ред, дясно): © stock.adobe.com/ufly.

Стр. 12 (4-ти ред, ляво): © stock.adobe.com/Suheyr.

Стр. 12 (4-ти ред, дясно): © stock.adobe.com/СеменСаливанчук.

Стр. 16: © stock.adobe.com/AntonyWeerut.

Стр. 17: © stock.adobe.com/phonlamaipphoto.

Стр. 18: © stock.adobe.com/AungMyo.

Стр. 19: © depositphotos.com/XavierLejeune.

стр. 31 (от ляво надясно, снимки на корицата): © [depositphotos.com/Andrey Popov/Kav777](https://depositphotos.com/AndreyPopov/Kav777);
© depositphotos.com/Salajeau.

Стр. 37: © Tribunal de Contas de Portugal (Сметна палата на Португалия), 2023 г. Архитект на сградата: Diogo de Voitasca.

Стр. 62: © GLOBAL VIEW SPRL — фотограф: Simon Schmitt. Архитекти на сградите: Paul Noël (1988 г.) и Jim Clemes (2004 г. и 2013 г.).

Приложение — Доклад на Европейската сметна палата за устойчиво развитие за 2023 г.:

Стр. 14 и 15: таблицата и графиките са създадени с използването на ресурси от [Flaticon.com](https://flaticon.com).
© Freerik Company S.L. Всички права запазени.

Софтуер или документи, обхванати от правата на индустриална собственост, като патенти, търговски марки, регистрирани дизайни, лого и наименования, са изключени от политиката на ЕСП за повторно използване.

Уебсайтовете на всички институции на Европейския съюз, включени в домейна europa.eu, съдържат препратки към сайтове на трети страни. Тъй като ЕСП не контролира съдържанието им, моля, запознайте се с тяхната политика за поверителност на данните и с политиката за авторските права.

Използване на логото на ЕСП

Логото на ЕСП не може да бъде използвано без предварително разрешение.

Print	ISBN 978-92-849-1981-9	ISSN 1831-1369	doi:10.2865/068	QJ-AA-24-001-BG-C
PDF	ISBN 978-92-849-2003-7	ISSN 2315-3873	doi:10.2865/430	QJ-AA-24-001-BG-N
HTML	ISBN 978-92-849-1903-1	ISSN 2315-3873	doi:10.2865/369578	QJ-AA-24-001-BG-Q

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

■ Служба за публикации
на Европейския съюз